ĐÀ NẴNG Cuối tuần

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TP. ĐÀ NẴNG - TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN ĐÀ NẴNG

NĂM THỨ 95 - Số: 9020
Chỉ số: 2778 ISSN 1859-087X

CHỦ NHẬT
10/8/2025
(17 THÁNG SÁU (NHUẬN), ẤT TỴ)

www.baodanang.vn
hopthubaodanang@gmail.com

Gieo sự đồng thuận

- GIỮ CHÂN CÁN BỘ, CỦNG CỐ NIỀM TIN
- CHÍNH QUYỀN GẦN DÂN

Cán bộ hỗ trợ, tháo gỡ vướng mắc của người dân liên quan đến đất đai. Trong ảnh: Cán bộ xã Tam Xuân hỗ trợ người dân đến làm việc tại Trung tâm phục vụ hành chính công xã. Ảnh: HỒ QUÂN

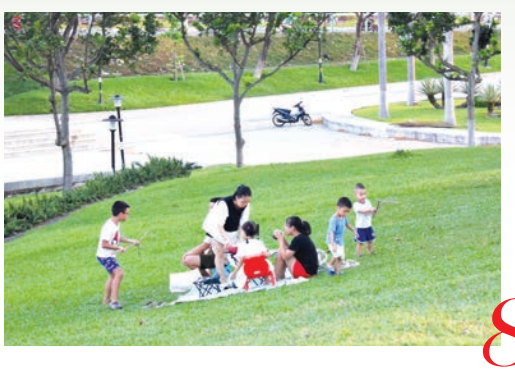
TRANG 4-5-6&7

Để nơi này thêm dấu ấn nhân văn

3

Thư giãn cùng những "góc phố chill"

8

ĐẠO DIỄN ĐẶNG THÁI HUYỀN:

Làm phim lịch sử là sứ mệnh

15

Bia đá trấn yểm ở Hội An

TRẦN THANH HOÀNG PHÚC

Đến Hội An, du khách thường ấn tượng với những ngôi nhà cổ kính, vách tường, mái ngói rêu xanh cũ kỹ nhuốm màu thời gian, xen lẫn là những giàn hoa giấy rực rỡ sắc màu...

CÙNG với những nét đặc trưng hiện diện qua từng góc phố ấy, nếu quan sát kỹ hơn một chút, sẽ thấy vài bia đá trấn yểm nằm nép mình ở góc tường trong con hẻm nhỏ hay dưới gốc cây cổ thụ, hình thức đơn sơ nhưng chứa đựng giá trị về lịch sử, văn hóa thú vị.

Bia Thạch Cảm Đương ở đường kiệt 19 Lê Lợi.

MỘT SỐ HÌNH THỨC TRẤN YỂM, TRẤN TRẠCH PHỔ BIẾN

Khi tham quan phố cổ Hội An, du khách sẽ thấy một số ngôi nhà treo vật khí mang tính biểu tượng như gương vẽ hình bát quái, nhánh xương rồng... treo tại một số vị trí trong công trình kiến trúc mà người ta tin rằng nó có thể ngăn chặn được điềm xui rủi. Hay nhiều ngôi nhà gỗ có gắn đôi mắt cửa ngay trên đầu cửa đi chính giữa nhà. Mắt cửa có hình dáng, màu sắc đa dạng, được chạm hình lưỡng nghi (âm dương) ở phần tâm; phần vành bao quanh tâm chạm hình bát quái. Ngoài chức năng là chi tiết kiến trúc, mắt cửa còn có chức năng trang trí và mang yếu tố tâm linh. Người dân phố cổ quan niệm mắt cửa như một vật trấn trạch, giúp tránh không cho tà ma xâm phạm vào nhà, giúp gia chủ tránh được hoạn nạn, rủi ro, làm ăn thất bát, có cuộc sống ấm êm, hạnh phúc.

Một công trình trấn yểm quy mô nhất và quan trọng nhất ở khu phố cổ Hội An, được rất nhiều người biết đến, đó là Chùa Cầu. Ngoài chức năng cầu nối giao thông, nơi thực hành tín ngưỡng (thờ thần Bắc Đế Trấn Võ), di tích được cho là còn có chức năng trấn yểm con Cù (theo quan niệm của người xưa) nhằm khắc chế nạn lụt lội, sạt lở, bảo vệ cuộc sống an bình cho người dân địa phương.

Ngoài các hình thức kể trên, ở Hội An người xưa còn sử dụng bia đá để trấn yểm. Với những ai hay lang thang trong các con ngõ, hẻm trong khu phố cổ, thỉnh thoảng sẽ bắt gặp vài tấm bia yểm bằng đá với kích thước khiêm tốn nhưng ít ai hiểu được ý nghĩa của các bia đá này.

LẦN THEO BIA ĐÁ...

Ở tường rào nhà thờ tộc Lê Doãn (số 44/20 Phan Châu Trinh), phía trước, hai bên cổng vào (cổng chính) có hai tấm bia đá gắn trên tường rào, khắc chữ Hán, quét vôi màu trắng, trước bia đặt nồi hương để thờ cúng rất tôn nghiêm.

Phía trước bia bên trái (theo hướng từ trong nhà nhìn ra) còn có bia sa thạch, khắc chữ Hán, hình vẽ, chữ trên bia bị bong mờ, không đọc được thật sự rõ ràng nhưng có thể khẳng định là bia yểm. Chính giữa bia theo chiều dọc có khắc ba chữ Hán. Chữ đầu tiên có thể là chữ 勅 (sắc), chữ thứ hai là 魂 (hồn) hoặc鬼 (quỷ), chữ cuối là 鎮 (trấn).

Mặt ngoài tường biên phía bắc (tiếp giáp góc cua đường kiệt bê tông) phía sau nhà số 19 Lê Lợi có tấm bia đá nhỏ hình chữ nhật, gắn vào hốc tường, phía trên vẽ hình đầu thú (hổ?), phía dưới khắc 3 chữ: 石 敢 當 (Thạch Cảm Đương) khiến nhiều người tò mò về ý nghĩa của nó. Ngoài tấm bia này, còn một bia Thạch Cảm Đương khác đang được lưu giữ tại Bảo tàng Văn hóa dân gian (số 33 Nguyễn Thái Học).

Đây là hình thức trấn yểm do người Hoa mang sang khi đến làm ăn buôn bán tại Hội An. Thạch Cảm Đương (nghĩa là hòn đá có khả năng chống lại mọi thứ), tên đầy đủ là "Thái Sơn Thạch Cảm Đương".

Vào thời xa xưa, người Trung Quốc tin rằng đá của núi Thái Sơn có sức mạnh tâm linh và thần thánh. Theo truyền thuyết, vào thời nhà Hán, Hán Vũ Đế đã lên núi Thái Sơn, mang về bốn hòn đá, đặt bốn góc của cung điện để chống lại các thế lực tà ác, đem lại phước lành cho đất nước. Dần dần, người ta xem nó như một vị thần có khả năng trừ tà, trấn thủy, tránh tai họa, cầu bình an.

Bia yểm "Thạch Cảm Đương" có hình thức khác nhau ở những nơi khác nhau, có loại tròn, có loại kèm phù điêu như hình đầu sư tử và đầu hổ ở phía trên, hoặc kèm theo hình bát quái. Một số bia không có trang trí, chỉ khắc 3 chữ "Thạch Cảm Đương". Bia này thường đặt trong nhà, trên tường hoặc tại các con đường, ngã ba có xung đột phong thủy để trừ tà, hạn chế tai ương.

Nhiều người cho rằng trấn yểm là những điều mê tín, tìm kiếm sự an ủi trong lòng khi đối diện khó khăn, tai ương trong cuộc sống. Tuy nhiên, ở một góc nhìn khác, trấn yểm có thể được xem như một hình thức tín ngưỡng dân gian.

Vật trấn yểm đại diện cho sự tồn tại của thế lực thần linh, là vật trung gian kết nối giữa thần linh và con người, truyền tải khao khát, ước vọng của con người trong cuộc sống. Vật trấn yểm dù ở bất kỳ hình thức nào cũng đều là di sản của người xưa để lại và được lưu truyền qua nhiều thế hệ, thể hiện những mong ước giản đơn và cơ bản đó là cầu mong bình an, tốt lành, tránh xa những điều bất trắc, xấu xa.●

Góc suy ngẫm

Văn hóa chính trị với 6 tiêu chí và 6 "rõ"

ĐĂNG QUANG

TRONG bối cảnh hiện tại, để chuyển trạng thái từ "vừa chạy vừa xếp hàng" sang "hàng thẳng, lối thông, đồng lòng cùng tiến", chuyện thực hiện 6 tiêu chí và 6 "rõ" trong công tác tổ chức vận hành bộ máy theo chuẩn mực văn hóa chính trị là điều cần suy nghĩ.

Văn hóa chính trị có nội hàm rất rộng. Ở góc độ lý luận, nhiều nhà nghiên cứu chính trị học cho rằng văn hóa chính trị là "những giá trị, lý tưởng cao đẹp mà con người hướng tới trong hoạt động chính trị, thể hiện ở sự hiểu biết về chính trị, ở trình độ tổ chức hệ thống quyền lực, ở hành động chính trị theo một chuẩn giá trị xã hội nhất định". Ở văn kiện Đại hội XII, khẳng định cần "Xây dựng văn hóa trong chính trị và kinh tế", và theo đó "chú trọng chăm lo xây dựng văn hóa trong Đảng, trong các cơ quan nhà nước và các đoàn thể; coi đây là nhân tố quan trọng để xây dựng hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh".

Trong bài báo "Dân vận" đăng trên báo Sự thật ngày 15/10/1949, Chủ tịch Hồ Chí Minh nêu ra phẩm chất cần có của cán bộ làm công tác dân vận, phải chú trọng 6 tiêu chí là "óc nghĩ, mắt trông, tai nghe, chân đi, miệng nói, tay làm". Điều đó, với cán bộ làm chính trị cũng cần có. Gần đây, từ Trung ương đến xã phường, thì hay nói về 6 rõ: "rõ người, rõ việc, rõ thời gian, rõ trách nhiệm, rõ sản phẩm, rõ thẩm quyền". Liên hệ về 6 tiêu chí và 6 "rõ", có thể đi đến một nhận thức về văn hóa chính trị cần chú trọng các yếu tố hành động; hiệu quả, hiệu năng, hiệu lực của cả bộ máy cán bộ và của mỗi cán bộ đều được minh chứng qua hành động, có được từ hành động.

Với bối cảnh hiện nay, việc quản trị và vận hành chính quyền 2 cấp đặt ra yêu cầu bức thiết trong hành động để tháo gỡ nhiều khó khăn, thách thức của thực tiễn. Chẳng hạn với Đà Nẵng, sau hơn một tháng hợp nhất tỉnh thành, từ một số địa phương, đặc biệt là miền núi, cho thấy cơ sở vật chất tại một số trụ sở UBND xã và Trung tâm Phục vụ hành chính công một số nơi xuống cấp hoặc quy mô nhỏ, không đủ phòng làm việc; một số nơi chưa được trang bị đầy đủ máy móc cần thiết; cấu hình máy còn thấp, nhiều thiết bị đã cũ, hư hỏng; hệ thống mạng tại khu vực miền núi còn yếu, đường truyền internet không ổn định, thường mất kết nối hoặc tốc độ chậm, khó truy cập, xử lý văn bản và thực hiện dịch vụ công kịp thời. Miền núi cũng gặp những khó khăn về hạ tầng, về nhân lực công nghệ thông tin, giáo dục...

Đối với các đơn vị sở ngành hợp nhất, việc bố trí ăn ở, đi lại, sinh hoạt làm việc của một bộ phận cán bộ, người lao động từ Tam Kỳ ra Đà Nẵng vẫn còn loay hoay, thiếu phương tiện, điều kiện thuận lợi. Những khó khăn, vướng mắc đó trong bộ máy công quyền nếu không được tháo gỡ kịp thời bằng hành động quyết liệt, không giải quyết sớm theo tinh thần "6 rõ" thì "cái khó sẽ bó cái khôn". Đúng là trong thời điểm này đòi hỏi đội ngũ cán bộ phải biết lấy mục tiêu hàng đầu phục vụ lợi ích công, phục vụ nhân dân tốt hơn, nhưng văn hóa chính trị cần đi liền cải cách phương thức quản trị làm sao cần thuận lợi cho cả đôi bên, giữa người phục vụ và người thụ hưởng thì mới "đồng lòng cùng tiến" được.

Bên cạnh đó, có một vấn đề nêu trong dự thảo Báo cáo Chính trị trình Đại hội lần thứ XXIII của Đảng bộ thành phố Đà Nẵng, cần tiếp tục suy nghĩ về một trong các giải pháp xây dựng văn hóa chính trị ở thời đại số. Đó là "xây dựng văn hóa ứng xử lành mạnh trong môi trường số, tạo dựng các giá trị văn hóa phù hợp với thời đại số; phát huy văn hóa chính trị, đạo đức công vụ trong cán bộ, đảng viên".●

10/8/2025 - SỐ: 9020
www.baodanang.vn
CUỐI TUẦN ĐÀ NẴNG 3

Để nơi này thêm dấu ấn nhân văn

Không gian văn hóa còn là kho tàng âm nhạc phong phú, những đình làng miếu mạo, văn bia, phong tục, tập quán...

MAI ĐỨC LỘC

Thành phố Đà Nẵng (mới) được hợp nhất với tỉnh Quảng Nam mở ra không gian phát triển mới. Là đô thị được kỳ vọng đến năm 2030 sẽ trở thành "Thành phố hiện đại, giàu bản sắc, con người Đà Nẵng nhân văn, có chất lượng cuộc sống cao, cùng cả nước bước vào kỷ nguyên vươn mình của dân tộc".

CHÚNG ta hy vọng và tin rằng mục tiêu trên sẽ thành hiện thực, bởi đây là thời điểm lịch sử, các lợi thế, thời cơ đối nội và đối ngoại, tiềm năng của vùng đất "ngũ phụng tề phi", chưa bao giờ được phát huy tích cực như hiện nay.

Vấn đề lớn nhất của Đà Nẵng trong thời gian đến là gì? Nhân tố văn hóa có vị trí như thế nào trong quá trình "bước vào kỷ nguyên vươn mình của dân tộc"? Bài viết này nêu một số suy nghĩ và thử đề xuất một số mong muốn.

PHÁT TRIỂN KINH TẾ HÀI HÒA VỚI VĂN HÓA

Kinh tế quyết định chính trị (và văn hóa) từ lâu là nhận thức phổ biến, nói chung văn hóa là kết quả của phát triển kinh tế, tuy nhiên văn hóa không phải là sản phẩm thụ động của kinh tế, ngược lại chính văn hóa với tư cách là bộ phận quan trọng hàng đầu của kiến trúc thượng tầng, tác động quyết định đến quy mô và chất lượng tăng trưởng kinh tế. Một thành phố cùng với kinh tế phát triển, thanh niên có cơ hội thăng tiến, nhất là có đời sống văn hóa phong phú mới thật sự là thành phố đáng sống.

Thường thấy khi hoạch định chính sách người ta hay nghiêng về giải pháp đầu tư cho tăng trưởng kinh tế, nhất là khi nhu cầu an sinh còn cao nhưng điều kiện nguồn lực xã hội còn hạn chế, sự chênh lệch mức sống giữa các vùng miền lớn, vì vậy ít chú trọng cho đầu tư văn hóa. Đó là một thực tế, nhưng nếu không lưu ý ngay từ đầu thì sự bất cập về đời sống văn hóa lại là nhân tố kìm hãm chính sự phát triển. Một địa phương mà đời sống văn hóa nghèo nàn, đơn điệu, con người sống như một sinh vật tồn tại với những thỏa mãn bản năng thì không thể là mục tiêu của chính sách, càng không phải là đối tượng của sự hoàn thiện. Một nơi đáng sống không chỉ là nơi có việc làm mà còn là nơi đáng để yêu, nơi có thể tạo ra sự thăng hoa nhân cách và sự phát triển toàn diện con người.

Mấu chốt là xác định đúng lợi thế và lựa chọn lĩnh vực ưu tiên đầu tư. Có nhiều yếu tố tác động đến quyết định và sự lựa chọn nhưng quan trọng nhất là trình độ công nghệ, năng lực quản lý và thị trường tiêu thụ. Mục tiêu phát triển phải đặt sự hài hòa trong tăng trưởng, đặc biệt khai thác di sản văn hóa một cách hiệu quả bên cạnh việc xây dựng đời sống văn hóa trong một xã hội không ngừng thay đổi, một Đà Nẵng của 5 năm và 25 năm tới được biết đến như một biểu tượng phát triển với giá trị nhân văn, giá trị nhân phẩm và sự tử tế được lan tỏa là mơ ước của nhiều người. Chính văn hóa hôm nay sẽ định hình chất lượng cho một thành phố nhân văn ngày mai.

Những cao niên tham dự lễ hội đình làng Túy Loan. Ảnh: VĂN TRUYỀN

Các hạn chế hiện tại như "Quy mô nền kinh tế còn nhỏ, chưa thu hút được các nhà đầu tư chiến lược", hoặc "Mức hưởng thụ văn hóa còn chênh lệch nhất là địa bàn miền núi, hải đảo, vùng đồng bào dân tộc thiểu số"... có thể sớm khắc phục bằng những chủ trương và giải pháp phù hợp. Nhưng để xây dựng một thành phố phát triển kinh tế hài hòa với văn hóa, có môi trường trong lành, ăn ở với nhau có tình có nghĩa, ứng xử nhân văn... là việc cực kỳ gian khó, nếu không muốn nói là khó nhất, bởi đó là tổng hòa của một tầm nhìn, một nhân cách văn hóa.

KHÔNG GIAN VĂN HÓA

Đà Nẵng có những di sản văn hóa thế giới, đó không chỉ là nơi để thu hút khách du lịch mà hơn thế đó là chốn neo đậu của giá trị tâm hồn, là sự giao hòa giữa quá khứ và tương lai. Không gian văn hóa còn là kho tàng âm nhạc phong phú, những đình làng miếu mạo, văn bia, phong tục, tập quán... Chúng ta sẽ gìn giữ như là hành trang vô giá trong mục tiêu xây dựng một thành phố hiện đại, nhân văn.

Có nhiều việc phải làm để phát huy giá trị tinh thần của Đà Nẵng. Một ví dụ, ai cũng biết ngày 8/3/1965 Mỹ đổ bộ vào Đà Nẵng, mở đầu cuộc chiến tranh xâm lược. Địa điểm để các tàu há mồm của thủy quân lục chiến Mỹ khét tiếng ấy đổ bộ được biết là tại bãi biển Xuân Thiều (Thanh Khê cũ). Nơi đây xứng đáng có một tấm bia ghi nhớ sự kiện bắt đầu cho cuộc kháng chiến với khẩu hiệu nổi tiếng "nắm thắt lưng Mỹ mà đánh", nơi đây sẽ là điểm lưu nhớ, cũng là chỗ để du khách mỗi khi ngang qua có thể nhớ rằng đang đứng trước một địa điểm nổi tiếng.

Huế chọn những ngôi nhà đẹp nhất, tại những địa điểm đẹp nhất để làm không gian Lê Bá Đảng, Điềm Phùng Thị (quê Quảng Trị), Trịnh Công Sơn (Huế)... nơi đây hằng ngày du khách trong và ngoài nước đến chiêm ngưỡng, tưởng nhớ một trong những tài hoa bậc nhất. Đà Nẵng và Quảng Nam (cũ) có rất nhiều danh nhân trong nhiều lĩnh vực. Chúng ta có thể dành những không gian tưởng niệm xứng đáng với những tài hoa như Hoàng Tụy, Bùi Giáng, Lưu Quang Vũ, Nguyễn Văn Xuân... Đó là những niềm tự hào của nhân dân, là sự thôi thúc sáng tạo cho lớp hậu sinh.

Cách đây chưa lâu, dư luận bàn tán nhiều về sự tồn tại NXB Đà Nẵng, phân tích hiệu quả như một doanh nghiệp thuần túy thì có thể lỗ lãi theo cơ chế vận hành doanh nghiệp. Tuy nhiên, nếu đặt nó với tư cách là một cơ quan văn hóa, có bề dày xuất bản hàng vạn đầu sách, trong đó có những tác giả, tác phẩm nổi tiếng, nhiều năm có tác phẩm đoạt giải Sách hay quốc gia thì nó xứng đáng để có một số phận khác hơn.

Chính NXB Đà Nẵng đã góp phần quan trọng trong việc hình thành bộ mặt văn hóa, văn chương thành phố. Điều này càng trở nên ý nghĩa và bức thiết khi Quảng Nam nhập với Đà Nẵng, hàng trăm tác giả, hàng chục trường đại học... từ nay phải xin phép xuất bản cho sự ra đời đứa con tinh thần của mình qua một NXB khác. Trong khi đó, sát Đà Nẵng có một địa phương dân số ít hơn nhưng trên địa bàn có tới hai NXB. Dừng hoạt động một NXB, một cơ sở văn hóa là việc đơn giản, nhưng cùng góp sức để giúp nó vươn lên, thành bệ phóng chắp cánh cho chân trời sáng tạo, điều đó khó hơn nhiều.

LAN TỎA NHỮNG ĐIỀU TỬ TẾ

Muốn lan tỏa thì phải có cái để lan tỏa và nhất là phải có người lan tỏa. Nhiều người xúc động và chung vui khi biết hằng năm lãnh đạo Thành phố Hồ Chí Minh, Hải Phòng... gặp mặt chân tình với những trí thức, văn nghệ sĩ tiêu biểu, kể cả những người vốn góc cạnh. Ngồi suốt buổi, lắng nghe với thái độ chân thành, tương kính và để lại trong nhau một sự ấm áp đầy năng lượng. Chuyện kể là trước đây khi còn làm Bí thư Thành phố Hồ Chí Minh, đồng chí Võ Văn Kiệt cũng hết sức chân tình với anh em văn nghệ sĩ, có người kể rằng nếu không có vị bí thư với tầm nhìn và lòng bao dung như ông Võ Văn Kiệt thì rất có thể ta sẽ không có được những tác phẩm để đời của nhạc sĩ Trịnh Công Sơn như hiện nay.

Nói việc này để biết rằng giới trí thức và văn nghệ sĩ thành phố rất cần một sự chia sẻ và nếu được một sự gợi ý từ các cơ quan chức năng. Ngày trước, chỉ cần một bài thơ hay, một bức tranh đẹp cũng có thể lưu danh hậu thế, nhưng phải có những vị vua trọng thị tài năng như thời thịnh Đường mới sản sinh gần một ngàn nhà thơ mà tác phẩm của họ là những viên ngọc. Đông Tây có nhiều ví dụ về sự tinh đời của những vị vua lỗi lạc, bằng sự lắng nghe, thưởng lãm của mình họ đã thúc đẩy văn chương phát triển.

Chúng ta bước vào xây dựng kỷ nguyên mới, kỷ nguyên phát triển của dân tộc, chưa bao giờ vấn đề bảo vệ giá trị văn hóa, những hồn cốt "đậm đà bản sắc dân tộc" được đặt ra cấp bách như hiện nay. Xây dựng một xã hội nhân văn không chỉ bằng những nhà hát rực rỡ, những công trình lộng lẫy, những lễ hội say đắm lòng người... mà còn bằng những tấm lòng tử tế, bằng ký ức và những khát vọng chân trời sáng tạo, bằng ứng xử có tình, có nghĩa. Bên cạnh những tổ hợp du lịch tầm cỡ chúng ta không quên lối đi cho người khuyết tật, những khu vui chơi cho trẻ em, bên cạnh những nhà hàng sang trọng cũng không thiếu những quán cà phê quần tụ những tâm hồn, nơi có những con người còn biết nghe bài chòi hay một điệu lý ân tình... Mỳ Quảng dễ làm như thơ lục bát nhưng cũng khó hay như để có một tô mỳ ngon đúng chất vị Quảng quê mình.●

GIEO SỰ ĐỒNG THUẬN

Việc hợp nhất hai địa phương Đà Nẵng và Quảng Nam không chỉ mở ra không gian phát triển mới mà còn đặt ra nhiều thách thức chưa từng có.

Từ việc đặt tên phường, xã mới; giải quyết nơi ở, điều kiện sinh hoạt cho hàng ngàn cán bộ, công chức, viên chức sau sáp nhập; đến vận hành mô hình chính quyền địa phương hai cấp lần đầu tiên được triển khai... Tất cả đòi hỏi sự vào cuộc đồng bộ, tinh thần sẻ chia và trách nhiệm cao của cả hệ thống chính trị.

Để đưa thành phố Đà Nẵng vào kỷ nguyên mới, có rất nhiều việc phải làm, nhưng quan trọng nhất có lẽ là sự đồng thuận trong Đảng, trong nhân dân. Chuyên đề "Gieo sự đồng thuận" mang đến những câu chuyện dân vận để bạn đọc hiểu thêm về những cách làm hay đang được các cấp triển khai rộng khắp, sáng tạo, góp phần tạo sức mạnh đồng thuận. Tất cả cùng hướng đến mục tiêu chung để thành phố trở thành nơi thật sự đáng đến, đáng sống.

Từ đồng thuận đến đồng hành

LAM PHƯƠNG

Từ chỗ vận động nhân dân đồng thuận, góp sức đặt tên phường xã mới cho đến dựa vào dân, "giao việc" cho dân để phát huy vai trò, sức mạnh, trí tuệ của nhân dân trong xây dựng đô thị mới thêm một lần nữa khẳng định tính đúng đắn của phương châm "Nhà nước của dân, do dân và vì dân".

Nhân dân khu dân cư Tân Lập 1A, phường Hải Châu duy trì hoạt động thu gom và phân loại rác tại nguồn để gây quỹ chăm lo an sinh xã hội. Ảnh: LAM PHƯƠNG

LẤY DÂN LÀM GỐC ĐỂ DÂN THUẬN

Hơn một tháng sau sáp nhập, tên gọi và hình hài mới của các xã, phường dần ổn định, từng bước đi vào vận hành trong hệ thống hành chính. Việc chọn tên các đơn vị hành chính cấp xã mới từng là bài toán khó với các địa phương. Khó không chỉ bởi đặt làm sao để tên gọi mới phải bao hàm văn hóa, lịch sử của cả vùng đất mà còn phải hợp lòng dân, được nhân dân đồng thuận.

Tại thành phố Đà Nẵng, qua nắm bắt dư luận và lắng nghe ý kiến nhân dân, những con số thay đổi bằng những tên gọi thân thương gắn với tên đất, tên làng. Đó là những tên An Hải thay cho Sơn Trà 1, Thạc Gián thay cho Thanh Khê 1, Hải Vân thay cho Liên Chiểu 3, Sơn Trà thay vì Sơn Trà 2, Bà Nà thay vì Hòa Vang 3...

Nhớ lại những ngày gấp rút lấy ý kiến nhân dân về đặt tên phường, xã mới, ông Đoàn Thanh Min, Tổ trưởng tổ dân phố 43 (phường An Khê) kể: "Tôi đi từng ngõ, gõ từng nhà để phát phiếu lấy ý kiến nhân dân về chủ trương hợp nhất tỉnh Quảng Nam với thành phố Đà Nẵng và đặt tên phường mới. Hộ nào chưa nắm vững chủ trương, tôi giải thích tường tận để họ hiểu và đồng thuận. Chỉ khi người dân đồng thuận thì mọi việc mới thành công. Nhờ đó, 100% hộ dân trong tổ đều ủng hộ chủ trương này".

Trong khi đó, tại tỉnh Quảng Nam (cũ), việc hợp nhất hai địa phương và sắp xếp, đặt tên cấp xã mới cũng được nhân dân đặc biệt quan tâm. Qua nhiều cuộc họp bàn và lấy ý kiến nhân dân, thống nhất không đặt tên các phường xã mới theo tên huyện cũ kèm số thứ tự hoặc hướng đông, tây, nam, bắc. Thay vào đó, tên gọi gắn liền với di tích lịch sử, văn hóa, đặc trưng của vùng đất. Nói như ông Nguyễn Văn Ngưỡng, Bí thư chi bộ kiêm Trưởng thôn 2 (xã Trà Tân), chính con người làm nên vùng đất. Một tên gọi được nhân dân đồng tình chính là nền tảng để tồn tại và phát triển.

Một "chạm" kết nối lòng dân

VĂN HOÀNG

Khi công tác dân vận thích ứng với thời đại số, tiếng nói của nhân dân được lắng nghe kịp thời hơn, sự đồng thuận xã hội được lan tỏa mạnh mẽ hơn.

ĐÂY sẽ là cầu nối gắn kết giữa chính quyền và nhân dân, từ đó, góp phần thực hiện thành công Đề án chuyển đổi số thành phố Đà Nẵng đến năm 2025, định hướng đến năm 2030.

MỖI TIN NHẮN LÀ MỘT NHỊP CẦU LÒNG DÂN

Không còn những buổi họp dân truyền thống hay các buổi tuyên truyền một chiều, công tác dân vận đã và đang được "số hóa" để đến gần hơn với người dân. Thay vì cầm tờ rơi, nghe phổ biến trực tiếp, nhiều người dân nay có thể tiếp cận chính sách, chủ trương và thông tin qua zalo nhóm tổ dân phố, fanpage phường/xã, cổng góp ý trực tuyến hoặc ứng dụng đô thị thông minh. Mỗi dòng tin nhắn, mỗi lượt tương tác trên nền tảng số giờ đây là cách để chính quyền nắm bắt tâm tư, ý kiến của nhân dân một cách nhanh chóng và sát thực tế.

Bà Huỳnh Thị Rợ Em (trú phường Sơn Trà) chia sẻ: "Không cần gặp mặt trực tiếp, chúng tôi vẫn nắm bắt được các chủ trương, chính sách và cả những vấn đề cần lưu ý từ chính quyền. Mọi thứ đều rất cụ thể, dễ hiểu và sát với đời sống của người dân. Có việc gì bất cập trong tổ dân phố, người dân cũng phản ánh ngay bằng tin nhắn hoặc gửi ảnh chụp qua điện thoại. Cách làm này vừa nhanh, vừa gần gũi mà lại bảo vệ quyền riêng tư của người dân".

Không chỉ dừng ở việc "dân biết", các kênh trao đổi số còn tạo điều kiện để "dân bàn". Thông qua các thông báo của tổ dân phố, người dân được góp ý trước khi triển khai các dự án, chủ trương. Trong nhiều cuộc họp tổ, việc lấy ý kiến được tổ chức linh hoạt, thậm chí kết hợp cả trực tuyến lẫn trực tiếp để phù hợp với thời gian của người dân. Khi người dân được tham gia từ đầu, được thể hiện trách nhiệm, thì việc "dân làm" và "dân kiểm tra" cũng trở nên thuận lợi, dễ dàng hơn.

Đơn cử, trong việc góp ý dự thảo Nghị quyết sửa đổi, bổ sung một số điều của Hiến pháp năm 2013 vừa qua, bên cạnh ý kiến của các cơ quan, tổ chức, cán bộ... cũng ghi nhận lượng lớn ý kiến người dân trên ứng dụng VneID. Kết quả đó là sự nỗ lực của cán bộ địa phương, tổ dân phố trong việc triển khai với phương châm "đi từng ngõ, gõ từng nhà" để vận động, hướng dẫn người dân thao tác từ trực tiếp đến trực tuyến.

Anh Huỳnh Văn Dũng (trú phường An Hải) cho biết, công tác dân vận có nhiều đổi mới, tận dụng hiệu quả nền tảng số để người dân có thể tham gia dễ dàng hơn. Việc người dân trực tiếp tham gia gửi ý kiến góp ý thông qua các nền tảng số là biểu hiện sinh động của tinh thần "dân làm" trong thời đại số. "Khi được các cán bộ tuyên truyền, vận động, hướng dẫn thực hiện các thao tác trên điện thoại qua tài khoản VneID để góp ý hiến pháp, tôi thấy rõ được vai trò, trách nhiệm công dân của mình", anh Dũng chia sẻ.

ĐOÀN VIÊN LÀ "CẦU NỐI SỐ"

Tại các địa phương, công tác dân vận đã và đang có những điểm sáng với sự nỗ lực của lực lượng cán bộ trẻ ở cơ sở, với khả năng thích ứng công nghệ, nắm bắt nhanh xu hướng truyền thông mới và đặc biệt là gần gũi với cộng đồng. Tại phường Thanh Khê, vai trò này đang được phát huy hiệu quả thông qua hàng loạt mô hình, hoạt động cụ thể của cán bộ trẻ, đặc biệt là đoàn viên thanh niên.

Ông Mai Hồng Anh, Bí thư Đoàn Thanh niên phường Thanh Khê cho biết, đoàn viên thanh niên tại phường rất tích cực tham gia Tổ công nghệ số cộng đồng, trực tiếp hướng dẫn người dân cài đặt và sử dụng các ứng dụng hay đến tận nhà người dân để hỗ trợ thao tác kỹ thuật, nhất là với người cao tuổi, người yếu thế.

Đáng chú ý, phong trào "Bình dân học vụ số" gắn với các chiến dịch cao điểm như: "Tháng Thanh niên", "Chiến dịch tình nguyện hè"... được triển khai bài bản, góp phần

Theo số liệu của Sở Nội vụ tỉnh Quảng Nam (cũ), có 99,02% cử tri đại diện hộ gia đình trên toàn tỉnh tham gia ý kiến về chủ trương hợp nhất hai địa phương và sắp xếp phường, xã. Trong đó, 97,66% cử tri tán thành việc sắp xếp cấp xã; 98,52% cử tri tán thành việc hợp nhất tỉnh Quảng Nam với thành phố Đà Nẵng, càng khẳng định tính đúng đắn của câu nói *"Dễ trăm lần không dân cũng chịu. Khó vạn lần dân liệu cũng xong"* mà Bác Hồ đã dặn lúc sinh thời.

VAI TRÒ GIÁM SÁT CỦA NHÂN DÂN

Từ chỗ vận động nhân dân đồng thuận, chính quyền vận động nhân dân đồng hành, giao việc và phát huy vai trò của tổ dân phố, thôn, xóm, ban công tác mặt trận, các hội đoàn thể để chung tay xây dựng thành phố mới. Hơn hai tháng nay, hàng chục tuyến kiệt, hẻm tại phường An Khê được cải tạo, nâng cấp, đồng nghĩa với vai trò giám sát của nhân dân được phát huy.

Có nhà nằm ngay tuyến kiệt 223/18 Trường Chinh, hằng ngày, bà Lê Thị Quý Ngà, Chi hội trưởng Chi hội phụ nữ 7 Thuận An (phường An Khê) và các hộ dân dọc tuyến kiệt giám sát hoạt động của đội thợ thi công. Từ việc trộn vữa với tỷ lệ cát, sạn, xi măng bao nhiêu cho đến nạo vét cống, đổ nắp cống, thảm nhựa đường... đều được bà Ngà quan sát cẩn thận.

"Chúng tôi giám sát kỹ lưỡng bởi kinh phí thi công từ thuế nhân dân. Sau khi hoàn thành chúng tôi là người sử dụng, thụ hưởng nên phải giám sát để công trình đạt chất lượng tốt nhất, đảm bảo hiệu quả và sử dụng lâu dài", bà Ngà nói. Đặc biệt, qua quá trình giám sát, biết được có một đoạn kiệt nhỏ dẫn vào nhà ba hộ dân không được đổ bê tông do không có trong sơ đồ thi công, người dân thông báo đến tổ trưởng để đề xuất đơn vị thi công hỗ trợ trải bê tông toàn bộ để đồng bộ tuyến kiệt, giúp nhân dân đi lại thuận tiện hơn.

Tại các phường đô thị, nhiều mô hình dân vận khéo được xây dựng và duy trì như: "Phân loại rác thải tại nguồn", "Nhà trọ an toàn - thân thiện", "Toàn dân tham gia phát hiện, tố giác tội phạm", "Tổ dân phố không có tội phạm và tệ nạn xã hội", "Khu dân cư đảm bảo phòng cháy, chữa cháy", "Khu dân cư an toàn giao thông"... Phát huy vai trò chủ thể, nhân dân vừa trực tiếp thực hiện các mô hình, vừa phát huy vai trò giám sát, phê phán các hành vi chưa đúng, kịp thời phát hiện và tố giác tội phạm, góp phần giữ sự bình yên tại nơi sinh sống.

Trong khi đó, tại các vùng nông thôn, miền núi, nhất là các địa bàn giáp ranh, vùng chuyển tiếp, vai trò của trưởng thôn, xóm, làng, bản và các hội, đoàn thể càng nâng cao. Các phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc ngày càng vững mạnh về chất và lượng. Những cái tên: "Zalo tố giác tội phạm", "CLB tố giác tội phạm và phòng cháy chữa cháy", "Camera tự quản"... với thành viên là đại diện tổ, thôn, các hội đoàn thể và nhân dân tại cơ sở, kịp thời phát hiện, tố giác tội phạm giúp Công an xử lý sớm, tránh phát sinh hệ lụy về sau. Từ đó, thắt chặt tình làng nghĩa xóm, xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân thêm khăng khít, chung tay xây dựng thành phố mới yên bình, văn minh, tạo nền tảng vững chắc để phát triển kinh tế - xã hội.●

Công tác dân vận trên nền tảng số có nhiều điểm sáng với sự hỗ trợ của lực lượng cán bộ trẻ, đoàn viên thanh niên. Ảnh: V.HOÀNG

phổ cập kiến thức công nghệ thông tin và kỹ năng số cơ bản đến từng khu dân cư, từng hộ dân. Đồng thời tổ chức các lớp tập huấn cho đoàn viên thanh niên về kỹ năng số thiết yếu; hướng dẫn, sử dụng dịch vụ công trực tuyến và tương tác với chính quyền qua nền tảng số...

Thời gian đến, để công tác dân vận đạt hiệu quả hơn, Đoàn phường sẽ tiếp tục phát huy hiệu quả hoạt động của Tổ công nghệ số cộng đồng; duy trì các đội hình thanh niên tình nguyện hỗ trợ người dân tại Trung tâm Dịch vụ Hành chính công; đồng thời, tổ chức các buổi tuyên truyền, tập huấn cho thanh thiếu nhi về chuyển đổi số, ứng dụng AI và các công cụ mới trong học tập, công việc. Song song đó, Đoàn phường sẽ tăng cường phối hợp Mặt trận và các đoàn thể chính trị - xã hội để triển khai sâu rộng phong trào "Bình dân học vụ số", ứng dụng mạng xã hội và nền tảng số để truyền tải hiệu quả hơn các chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước và các hoạt động của tổ chức Đoàn đến người dân.●

Giữ chân cán bộ, củng cố niềm tin

TIỂU YẾN

Hàng ngàn cán bộ, công chức, viên chức từ các cơ quan hành chính tỉnh Quảng Nam (cũ) đang từng bước ổn định nơi ăn chốn ở để yên tâm công tác.

BÀI toán an sinh chưa bao giờ dễ dàng, nhưng với quyết tâm đồng hành và chia sẻ, Đà Nẵng đang thể hiện rõ nỗ lực tiếp sức cho đội ngũ cán bộ trực tiếp vận hành bộ máy chính quyền mới.

AN CƯ ĐỂ AN DÂN

Cầm trên tay mẫu đăng ký thuê nhà ở thuộc tài sản công dành cho cán bộ, công chức, viên chức tỉnh Quảng Nam (cũ) do Sở Xây dựng triển khai, chị Nguyễn Thị H., công tác tại một trung tâm thuộc Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch thành phố khá xúc động. Hơn một tháng nay, tuần 2 lần chị từ phường Tam Kỳ di chuyển xe máy gần 80 cây số ra trung tâm thành phố Đà Nẵng làm việc, trong khi chồng và hai con nhỏ vẫn ở Tam Kỳ. Mỗi tuần, chị tranh thủ làm gọn việc cơ quan để cuối giờ chiều thứ Sáu kịp về nhà. Sau một thời gian sống "hai nơi", chị học cách ăn cơm hộp hoặc nấu nướng đơn giản trong căn phòng trọ nhỏ ở phường Hòa Xuân. Theo chị, mọi thứ không tiện nghi và thoải mái như ở nhà, nhưng cũng tạm ổn. "Nếu được bố trí chung cư, tôi sẽ bàn với gia đình đón hai con ra Đà Nẵng ăn học", chị H. nói sau khi viết vào tờ đăng ký nguyện vọng được thuê căn hộ chung cư tại khu dân cư Nam cầu Cẩm Lệ.

Theo phương án bố trí cho thuê nhà ở thuộc tài sản công đối với cán bộ, công chức, viên chức tỉnh Quảng Nam (cũ) được Sở Xây dựng triển khai ngày 25/7, trước mắt Đà Nẵng sẽ bố trí 979 phòng/căn hộ chung cư cho cán bộ lãnh đạo quản lý, công chức, viên chức tỉnh Quảng Nam (cũ) bị ảnh hưởng bởi việc hợp nhất hai địa phương. Số lượng căn hộ chung cư mới sẽ được thành phố tiếp tục cập nhật trong thời gian tới.

Theo ông Lê Văn Tuấn, Phó Giám đốc Sở Xây dựng, chính sách bố trí dựa trên hiện trạng quỹ nhà ở đang trống. Dựa theo chủ trương của thành phố, sở đã tiến hành khảo sát, lên dự toán sửa chữa những căn hộ xuống cấp để bố trí cho cán bộ có nhu cầu. Theo đó, theo hồ sơ đăng ký, thành phố sẽ ưu tiên bố trí cho các trường hợp cán bộ lãnh đạo chủ chốt ở xa, gia đình có con nhỏ, hoàn cảnh khó khăn, chưa có nhà ở ổn định tại Đà Nẵng. Trường hợp cán bộ công tác riêng lẻ có thể bố trí ở ghép 2 hoặc 4 người/phòng.

Việc giải quyết chỗ ở tại Đà Nẵng được xem là một phần trong tổng thể chính sách thu hút, giữ chân nhân lực sau hợp nhất, những người vừa phải thích nghi với môi trường làm việc mới, vừa lo toan cho tổ ấm chưa kịp ổn định. Vì thế, bên cạnh bố trí cho thuê nhà ở thuộc tài sản công, Sở Xây dựng đang phối hợp chủ đầu tư các dự án nhà ở xã hội giới thiệu quỹ căn hộ bán cho cán bộ có nguyện vọng ổn định lâu dài.

LẤY CON NGƯỜI LÀM TRUNG TÂM

Sau hợp nhất, các địa phương có khá nhiều vấn đề cần điều chỉnh, thích nghi và làm mới. Từ thử thách này, Đà Nẵng đang có cách tiếp cận, giải quyết những vấn đề phát sinh một cách bài bản và có tầm nhìn. Trong đó, việc tháo gỡ "nút thắt" an sinh, an dân mở ra cơ hội xây dựng nền hành chính hiệu quả, nơi con người là trung tâm và cũng là động lực then chốt.

Kết quả khảo sát cho thấy, dự kiến có khoảng 1.700 học sinh là con cán bộ, công chức, viên chức được điều động, luân chuyển

Giáo viên Trường THCS Trưng Vương tổ chức lớp tập huấn chuẩn bị các điều kiện sẵn sàng tiếp nhận học sinh từ tỉnh Quảng Nam (cũ) ra học khi có nhu cầu. Ảnh: T.Y

từ tỉnh Quảng Nam (cũ) ra Đà Nẵng học tập. Từ giữa tháng 7, ngành giáo dục thành phố đã tổ chức tiếp nhận hồ sơ học sinh xin chuyển trường do bố mẹ chuyển công tác.

Theo bà Lê Thị Bích Thuận, Giám đốc Sở Giáo dục và Đào tạo, sở đã chủ động rà soát, cập nhật năng lực tiếp nhận học sinh của hệ thống trường học trên địa bàn, ưu tiên các khu vực đang có mật độ dân cư tăng do cán bộ mới chuyển đến. Việc tiếp nhận hồ sơ chuyển trường được triển khai theo hướng đơn giản hóa thủ tục, tạo điều kiện tối đa để học sinh có thể sớm hòa nhập môi trường mới. "Ngành giáo dục xác định đây vừa là nhiệm vụ chuyên môn, vừa là trách nhiệm trong bảo đảm an sinh cho cán bộ, công chức. Chúng tôi sẽ làm hết sức giúp phụ huynh yên tâm công tác, còn các em thì có điều kiện học tập tốt nhất trong giai đoạn chuyển đổi này", bà Thuận nhấn mạnh.

Bên cạnh đó, nhiều chính sách về hỗ trợ dịch vụ y tế, khai báo tạm trú theo Luật Cư trú năm 2020 đang được thành phố rà soát, đề xuất sửa đổi, bổ sung nhằm tạo điều kiện tốt hơn cho cán bộ sau hợp nhất. Tại phiên họp thường kỳ UBND thành phố ngày 4/8, Chủ tịch UBND thành phố Lương Nguyễn Minh Triết đã chỉ đạo các sở, ngành liên quan tiếp tục bám sát điều kiện thực tế, lắng nghe phản ánh từ đội ngũ cán bộ để kịp thời tháo gỡ khó khăn trong đời sống thường nhật. Theo người đứng đầu chính quyền thành phố, chúng ta phải xem việc chăm lo đời sống cho cán bộ sau hợp nhất là một phần thiết yếu của quá trình ổn định tổ chức bộ máy và củng cố niềm tin đối với bộ máy hành chính mới.

Chủ tịch UBND thành phố Lương Nguyễn Minh Triết cũng giao nhiệm vụ cụ thể cho các địa phương, đặc biệt là các phường có lượng cán bộ mới chuyển đến đông, chủ động triển khai các giải pháp hỗ trợ, cũng như phối hợp cơ quan chức năng khi phát sinh các vướng mắc về an cư, hộ khẩu, trường lớp, khám chữa bệnh... Cũng tại phiên họp này, thành phố đã thông qua chủ trương xây dựng nghị quyết quy định chính sách hỗ trợ cán bộ, công chức, viên chức chịu tác động trực tiếp do sắp xếp đơn vị hành chính.

Có thể nói, những chỉ đạo sát sao ấy thể hiện tinh thần đồng hành, sẻ chia của chính quyền thành phố đối với đội ngũ cán bộ chịu tác động sau đợt sắp xếp, bố trí trụ sở làm việc mới. Từ những bước đi đầu tiên đặt nền móng cho tổ ấm mới, đến những lớp học sẵn sàng mở cửa tiếp nhận học sinh, Đà Nẵng đang kiến tạo một chính quyền mới đoàn kết, đồng thuận và lấy sự ổn định của từng cá nhân, con người làm động lực cho cả hệ thống. Trong bức tranh phát triển chính sách toàn diện ấy, tính nhân văn đã trở thành điểm nhấn tạo nên bản sắc riêng của một thành phố gần dân, hiểu dân và vì dân.●

Chính quyền gần dân

HỒ QUÂN - LÊ TIẾN

Xây dựng chính quyền thực sự gần dân, phục vụ tốt yêu cầu của người dân ngay tại cơ sở vừa là trách nhiệm, vừa khẳng định tính đúng đắn, phù hợp của mô hình chính quyền 2 cấp.

Trung tâm Phục vụ hành chính công xã Tây Giang phục vụ tốt nhu cầu người dân. Ảnh: HỒ QUÂN

TẬN TUỴ ĐỂ PHỤC VỤ

Đến Trung tâm Phục vụ hành chính công xã Tây Giang làm hồ sơ đăng ký kinh doanh, chị Alăng Thị Pari (ở thôn Agrồng) được tiếp đón nhã nhặn, ân cần của đội ngũ cán bộ. Tiếp nhận hồ sơ, bà Arâl Thị Đen, cán bộ trung tâm nhanh chóng xử lý, tận tình hướng dẫn hoàn thiện các loại giấy tờ còn thiếu sót và cách thức đăng ký trực tuyến. Chỉ qua các bước đơn giản, hồ sơ của chị Alăng Thị Pari đã được gửi lên Hệ thống thông tin về đăng ký hộ kinh doanh.

Ba ngày sau, được nhận giấy phép đăng ký kinh doanh theo đúng thời gian ghi trong giấy hẹn, chị Pari rất phấn khởi. "Chúng tôi chưa nắm quy trình, thủ tục nên luôn có tâm lý e ngại khi đến cơ quan công quyền thực hiện các giao dịch hành chính. Nhưng cán bộ hướng dẫn tận tình, xử lý hồ sơ nhanh chóng, không tốn nhiều thời gian. Mừng nhất là hồ sơ được trả đúng hạn để tôi có thể bắt đầu kinh doanh, buôn bán", chị Pari nói.

Với những cán bộ công tác tại Trung tâm Phục vụ hành chính công ở các xã vùng cao, lượng hồ sơ tiếp nhận không nhiều, song khó nhất vẫn là phần lớn người dân chưa quen làm hồ sơ trực tuyến... Ông Bnước Ablơn, Phó Giám đốc Trung tâm Hành chính công xã Tây Giang cho biết, những ngày đầu sau sáp nhập, hệ thống chưa liên thông và hoạt động chưa ổn định, cán bộ chủ động "cầm tay chỉ việc" để người dân hoàn tất hồ sơ. Riêng các hồ sơ thao tác trên hệ thống, cần VNeID mức độ 2 thì cán bộ hướng dẫn người dân theo dõi lịch làm căn cước công dân, định danh điện tử của Công an xã Tây Giang để thực hiện.

"Chúng tôi ý thức được thái độ phải đi đôi với trình độ mới phục vụ tốt được nhu cầu của nhân dân; xứng đáng với niềm tin và kỳ vọng của nhân dân vào bộ máy mới. Do đó, chúng tôi tận tụy với phương châm "làm hết việc, không hết giờ" và vừa làm, vừa học, vừa điều chỉnh, đáp ứng tốt nhiệm vụ mới trong tình hình mới", ông Ablơn chia sẻ.

Còn ông Phan Trường Sơn, Phó Giám đốc Trung tâm Phục vụ hành chính công xã Hùng Sơn chia sẻ, 10 cán bộ bố trí làm việc tại trung tâm đều chưa từng trải qua công việc ở Bộ phận "một cửa" cũ. Để phục vụ tốt nhu cầu của người dân, cán bộ vừa học, vừa làm, vừa chia sẻ kinh nghiệm để cùng nhau tiến bộ. Đồng thời động viên nhau vượt qua khó khăn về thiết bị, hạ tầng, điện và mạng internet chập chờn... Những nỗ lực không ngừng nghỉ giúp Trung tâm Phục vụ hành chính công ở xã biên giới này luôn đạt tỷ lệ giải quyết hồ sơ đúng và trước hạn 100%.

SÁT VIỆC CỦA DÂN

Một tháng đầu tiên sau sáp nhập, các địa phương phải thực hiện khối lượng công việc rất lớn, nhất là không để gián đoạn hoạt động bình thường của người dân. Tại xã Sông Vàng, nhiệm vụ được địa phương đặc biệt quan tâm là công tác xóa nhà tạm. Đến đầu tháng 7, địa phương này vẫn còn hơn 100 nhà chưa hoàn thành, trong đó có 7 nhà cho người có công, với tiến độ thi công khá chậm.

Ông Lê Văn Tư, Chủ tịch UBND xã cho biết, địa phương đã phân công cán bộ giám sát từng hộ, thường xuyên kiểm tra và báo cáo tiến độ để kịp thời phát hiện những khó khăn, vướng mắc. Với tinh thần quyết liệt, trách nhiệm với nhân dân, địa phương đã hoàn thành xóa nhà tạm cho người có công trước ngày 27/7 và đảm bảo hoàn thành xóa nhà tạm trước ngày 15/8 theo chỉ đạo của thành phố.

Tại xã Sơn Cẩm Hà, trong vài tuần gần đây, người chăn nuôi bị thiệt hại nặng nề do dịch tả lợn châu Phi diễn biến phức tạp. Thống kê từ ngày 20/7 đến 6/8, toàn xã đã ghi nhận các ổ dịch tại 10 thôn, với 34 hộ có heo mắc bệnh. Tổng số heo mắc bệnh và đã tiêu hủy là hơn 600 con, trọng lượng tiêu hủy hơn 32 tấn. Ông Phạm Việt Hậu, Chủ tịch UBND xã Sơn Cẩm Hà cho rằng, dù địa bàn rộng, trong khi nhân lực phục vụ công tác chống dịch còn khá mỏng, song địa phương đang nỗ lực cao để sớm ổn định tình hình, giảm thiểu thiệt hại và mang lại sự yên tâm cho người dân.

Đến nay, xã đã thành lập 5 điểm chốt kiểm dịch động vật tại các cửa ngõ ra vào địa bàn xã và thành lập 1 tổ liên ngành lưu động để kiểm tra, kiểm soát dịch tả lợn châu Phi tại địa phương. Cạnh đó, đội xung kích của xã thường xuyên nắm bắt thông tin, tích cực hỗ trợ người dân phun tiêu độc khử trùng; giúp dân tiêu hủy heo mắc bệnh, hướng dẫn nhận biết các dấu hiệu heo nhiễm dịch...

Với các xã Thăng Bình, Đồng Dương, để giải tỏa những bức xúc của hàng chục hộ dân liên quan đến chậm trễ công tác thẩm định, phê duyệt các phương án bồi thường, giải phóng mặt bằng sau sáp nhập, các địa phương đã tổ chức các buổi gặp gỡ, đối thoại. Ông Đoàn Thanh Khiết, Chủ tịch UBND xã Thăng Bình cho biết, mục tiêu của địa phương khi tái định cư thì nơi ở mới phải tốt hơn hoặc bằng nơi ở cũ và người dân tự nguyện bàn giao lại mặt bằng. Để làm được điều này, địa phương tiếp tục kiên trì giải pháp tuyên truyền, tích cực tháo gỡ khó khăn, vướng mắc, bằng tinh thần trách nhiệm cao.

Hiện nay, thành phố Đà Nẵng đang nghiên cứu triển khai đánh giá mức độ hoàn thành nhiệm vụ theo KPI cho từng cán bộ, công chức, viên chức. Chắc chắn, tiêu chí về mức độ hài lòng của người dân sẽ được xem xét, tính đến. Chỉ khi người dân hài lòng, đồng thuận cao với cách làm, tinh thần trách nhiệm của cán bộ địa phương thì đó mới là thước đo chính xác cho mức độ hoàn thành nhiệm vụ, khẳng định tính đúng đắn, phù hợp của chính quyền 2 cấp.●

Lắng nghe và hành động vì dân

DUY AN

Ở xã Bà Nà, chính quyền cơ sở đang từng ngày xây dựng niềm tin với người dân bằng những hành động nhỏ, bắt đầu từ sự gần gũi, lắng nghe và chủ động hành động vì dân.

LẮNG NGHE NHÂN DÂN

Hai mươi ba giờ, chuông điện thoại của Chủ tịch UBND xã Bà Nà Lê Minh Tuấn reo vang. Bên kia đầu dây, người dân phản ánh tình trạng xe tải lớn ra vào khu dân cư gây khói bụi và tiếng ồn, ảnh hưởng đến giấc ngủ của người già, trẻ nhỏ. Không chần chừ, ông Tuấn lập tức gọi điện cho lực lượng chức năng, phối hợp kiểm tra, xử lý ngay trong đêm.

Cũng như những phường, xã khác trên địa bàn thành phố, số điện thoại cá nhân của Chủ tịch UBND được công khai nên người dân thường xuyên gọi đến các số điện thoại này. Có khi là những thắc mắc về giấy tờ nhà đất, có khi là phản ánh một điểm ô nhiễm tiếng ồn, cũng có khi chỉ là câu hỏi liên quan thủ tục đăng ký biển số xe hay thậm chí chỉ là hỏi về địa chỉ trụ sở làm việc... Việc lớn hay nhỏ, anh đều tiếp nhận, nhắn tin phản hồi hay tìm cách giải quyết nhanh nhất có thể, không quản ngại thời gian.

Vừa nhận nhiệm vụ tại địa phương chưa lâu, anh đã nhanh chóng xuống cơ sở, đi từng thôn, những nơi có kiến nghị để nắm bắt đời sống, tâm tư của người dân. Với phong cách làm việc tận tụy, linh hoạt, sát dân, lãnh đạo UBND xã Bà Nà đang từng bước xây dựng hình ảnh một chính quyền gần gũi và có trách nhiệm.

Trong bối cảnh sắp xếp lại địa giới hành chính, chính quyền luôn lắng nghe từng phản ánh của người dân và tìm cách giải quyết tốt nhất, bởi như anh nói: "Nắm bắt và giải quyết từ những điều nhỏ, mới mong giữ được lòng tin lớn".

"HÀNH CHÍNH PHỤC VỤ" TỪ NHỮNG VIỆC NHỎ

Tinh thần gần dân không chỉ hiện hữu trong hành động của người đứng đầu mà đã trở thành nếp nghĩ, cách làm của cả bộ máy hành chính xã Bà Nà. Từ cán bộ một cửa, chuyên viên kỹ thuật cho đến các đoàn thể, ai cũng xác định rõ: làm việc gì cũng phải nghĩ đến người dân trước, bắt đầu từ những điều nhỏ.

Chính vì vậy, một ngày làm việc ở Trung tâm Phục vụ hành chính công xã Bà Nà thường bắt đầu sớm hơn quy định. Tranh thủ từng phút trước giờ tiếp dân, các cán bộ đã có mặt để mở hệ thống, kiểm tra phần mềm, chuẩn bị hồ sơ và biểu mẫu theo từng lĩnh vực phụ trách nhằm đảm bảo quy trình xử

10/8/2025 - SỐ: 9020
www.baodanang.vn
CUỐI TUẦN ĐÀ NẴNG 7

Kiến tạo làng quê đáng sống

VIỆT NGUYỄN

Các địa phương trên địa bàn thành phố đã triển khai nhiều mô hình "Dân vận khéo" vận động nhân dân phát huy vai trò chủ thể xây dựng nông thôn mới, kiến tạo nên những làng quê đáng sống.

Tuyến đường hoa do Chi hội Phụ nữ thôn Thanh Ly 2 (xã Thăng Bình) tạo nên. Ảnh: QUANG VIỆT

TẠO ĐỘNG LỰC PHÁT TRIỂN

Xây dựng nông thôn mới là bước đi quan trọng để thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội, nâng cao chất lượng cuộc sống của nhân dân vùng nông thôn. Ngoài nguồn lực của Nhà nước, các địa phương trên địa bàn thành phố đã vận động đóng góp của nhân dân để dựng nên những làng quê khởi sắc.

Điển hình như tuyến đường từ xã Bình Tú (nay là Thăng Điền) đi xã Bình Sa (nay là xã Thăng Trường) nhiều năm qua xuống cấp gây khó khăn cho đi lại của người dân. Hơn nữa, vào mùa mưa bão, nước tràn về, gây ách tắc giao thông và nguy hiểm đến tính mạng của người dân khi qua đường.

Chính quyền xã Bình Tú (cũ) đã tổ chức họp và xin ý kiến Đảng ủy xã về phương án làm lại tuyến đường, đồng thời đề xuất mở rộng thêm 2m chiều ngang. Tuy nhiên, khó khăn là địa phương chưa bố trí được kinh phí để thực hiện công tác bồi thường, giải phóng mặt bằng. Chính quyền xã quyết định vận động nhân dân hiến đất làm đường. Công việc vận động được đánh giá rất khó khăn, tuy nhiên bằng "dân vận khéo", tất cả 78 hộ dân đã đồng thuận hiến đất, góp công sức để làm nên tuyến đường khang trang, kiên cố, tạo thuận lợi cho đi lại, giao thương, phát triển kinh tế - xã hội.

Trong khi đó, thời gian qua xã Thăng Trường đã triển khai mô hình "Dân vận khéo" trong xây dựng nông thôn mới, góp phần chuyển đổi cơ cấu cây trồng, nâng cao giá trị sản xuất trên đơn vị diện tích canh tác, nhất là liên kết tổ chức sản xuất theo chuỗi, giải quyết việc làm, tăng thu nhập cho nhân dân.

Cách làm của xã là khơi dậy ý thức chủ động vượt khó, sáng tạo vươn lên của các tầng lớp nhân dân. Kết quả đã tạo thành phong trào sâu rộng, huy động được sức sáng tạo và nguồn lực trong nhân dân. "Các chuỗi liên kết hình thành trên địa bàn đã dần dắt phát triển kinh tế nông nghiệp, nông thôn, tạo chuyển biến cho vùng đất. Chuỗi liên kết đã bao tiêu sản phẩm cho người dân còn các hợp tác xã chủ động được nguồn nguyên liệu sạch để chế biến, cung ứng ra thị trường, tăng sức cạnh tranh cho hàng hóa", ông Nguyễn Văn Hoàng, Chủ tịch UBND xã Thăng Trường cho biết.

NÔNG THÔN MỚI KIỂU MẪU

"Dân vận khéo" trong xây dựng nông thôn mới đi vào chiều sâu đã tạo động lực giúp nhân dân chung sức kiến tạo những vùng quê bản sắc, thanh bình, giàu đẹp.

Theo bà Phan Thị Lành, Chi hội trưởng Chi hội Phụ nữ thôn Thanh Ly 2 (xã Thăng Bình), khi thôn phát động xây dựng thôn nông thôn mới kiểu mẫu, chị em phụ nữ toàn thôn đã đoàn kết xây dựng mô hình "Gia đình 5 có, 3 sạch" với 8 tiêu chí gồm có ngôi nhà an toàn, có sinh kế bền vững, có sức khỏe, có kiến thức, có nếp sống văn hóa và sạch nhà, sạch bếp, sạch ngõ. Cùng với đó, triển khai mô hình "Tuyến đường hoa", "Tuyến đường tự quản". Phụ nữ thôn đã huy động sức mạnh tổng hợp, liên kết trong sản xuất, phát triển kinh tế, bảo vệ môi trường, kiến tạo diện mạo nông thôn ngày càng sáng, xanh, đẹp đẽ. "Làng quê đẹp khơi dậy tình yêu quê hương, làng xóm, cố kết thêm mạch nguồn văn hóa trong cộng đồng, lan tỏa năng lượng tích cực, lạc quan, nhất là chung tay chia ngọt sẻ bùi", bà Lành nói.

Ông Nguyễn Ngọc Tâm, Trưởng thôn Thanh Ly 2 cho biết, chỉ hơn 1 năm sau khi phát động xây dựng thôn nông thôn mới kiểu mẫu, tháng 6/2025, Thanh Ly 2 đã về đích. Thành quả đạt được nhờ vào "dân vận khéo" đã khơi dậy tinh thần đoàn kết, vượt khó, chung tay của người dân. Đến nay, kinh tế gia đình ổn định, làng quê yên bình, người dân tươi vui mỗi khi ra đường. Cả thôn không có tệ nạn xã hội, an ninh trật tự làng xóm được giữ vững. "Dân vận khéo của chúng tôi là kêu gọi người dân thể hiện được tâm thế tự tin, dám nghĩ dám làm để xây dựng nông thôn mới. Đến nay, làng quê có bản sắc, hồn hậu, gần gũi, hài hòa phát triển kinh tế với giữ gìn giá trị truyền thống, hướng đến làng quê giàu tính nhân văn", ông Tâm nói.

Trong khi đó, ở xã Thăng Điền, thời gian qua sôi nổi các hoạt động "Dân vận khéo" xây dựng nông thôn mới. Đáng ghi nhận là diện mạo nông thôn được đổi mới, ngày càng khang trang, sạch, đẹp. Hạ tầng kinh tế - xã hội được đầu tư đồng bộ. Các tuyến đường liên xã, đường ngõ, xóm, đường nội đồng được mở rộng. Phong trào văn hóa, văn nghệ phát triển. Các khu thể thao, khu vui chơi công cộng mỗi sớm chiều đông đảo người dân rèn luyện sức khỏe.

Phó Bí thư chuyên trách Đảng ủy UBND thành phố Tô Văn Hùng đánh giá, diện mạo nông thôn xanh, sạch, đẹp của xã Thăng Điền không chỉ là kết quả đáng ghi nhận ở hiện tại mà còn tạo nền tảng vững chắc, động lực quan trọng để địa phương phát triển nhanh, mạnh, toàn diện hơn trong thời gian đến.

Có thể thấy, dân vận khéo không chỉ góp phần thay đổi diện mạo nông thôn mà còn khơi dậy nội lực trong dân, hun đúc tinh thần đoàn kết để chung tay kiến tạo những vùng quê kiểu mẫu xanh, sạch, đẹp và giàu bản sắc...●

Tinh thần "lấy dân làm gốc" thể hiện rõ qua cách tổ chức phục vụ tại Trung tâm Phục vụ hành chính công xã Bà Nà.

HIỆU QUẢ TỪ TỔ ỨNG CỨU...

Phía sau sự trôi chảy các thủ tục hành chính được giải quyết là một hệ thống vận hành bài bản. Từ đầu tháng 7, xã Bà Nà đã thành lập Tổ ứng cứu Công nghệ và Nghiệp vụ gồm 11 thành viên nòng cốt, cùng lực lượng hỗ trợ tại 22 thôn. Mỗi thôn bố trí ba cán bộ kiêm nhiệm sẵn sàng hỗ trợ người dân kê khai, hướng dẫn làm thủ tục tại nhà hoặc tại các điểm kết nối cộng đồng. Mô hình này không chỉ góp phần giảm tải cho bộ phận tiếp nhận mà còn giúp lan tỏa tinh thần phục vụ tận nơi, đúng người, đúng việc.

Ông Nguyễn Tấn Phát, Phó Chủ tịch UBND xã Bà Nà, kiêm Giám đốc Trung tâm Phục vụ hành chính công, cho biết: bên cạnh việc đảm bảo đầy đủ hạ tầng, trang thiết bị kỹ thuật, xã cũng chú trọng bố trí nguồn nhân lực tại chỗ để đáp ứng hiệu quả công tác tiếp nhận và giải quyết thủ tục hành chính.

"Chúng tôi luôn quán triệt tinh thần: tiếp dân và xử lý hồ sơ phải như đang làm việc cho chính người thân của mình. Cán bộ phải lấy chất lượng công việc và sự ân cần trong phục vụ làm thước đo, để mang lại sự hài lòng thực chất cho người dân", ông Phát nhấn mạnh.

Trong giai đoạn giao thoa của quá trình sắp xếp, tổ chức lại bộ máy, công tác dân vận giữ vai trò then chốt. Sự chủ động của mỗi cán bộ cơ sở trong việc nắm chắc tình hình, kịp thời lắng nghe và giải quyết tâm tư, nguyện vọng của người dân chính là yếu tố quan trọng để củng cố niềm tin và tạo sự đồng thuận trong cộng đồng.●

lý nhanh, gọn, không để người dân chờ đợi.

"Sau khi sáp nhập hai xã Hòa Nhơn và Hòa Ninh, lượng hồ sơ tăng gấp nhiều lần. Tuy nhiên, chúng tôi luôn chủ động sắp xếp công việc, làm sao để mọi thủ tục diễn ra thuận lợi, người dân không phải đi lại nhiều lần", chị Nguyễn Thị Sương - cán bộ Trung tâm Phục vụ hành chính công của xã chia sẻ. Với chị, việc đến sớm và chuẩn bị kỹ không chỉ là trách nhiệm mà còn là sự tôn trọng đối với từng lượt người dân đến liên hệ.

Không ít người lần đầu đến làm thủ tục tỏ ra lúng túng nhưng đều được hướng dẫn tận tình. Chị Trịnh Thị Thu Hà (sinh năm 2001, quê xã Hòa Vang) hồ hởi: "Tiện đường nên tôi ghé vào xã Bà Nà để làm Sơ yếu lý lịch và được giải thích, hướng dẫn rất chu đáo. Tôi cảm thấy rất thoải mái, hài lòng".

VĂN HÓA LÀNG ở Trường Sơn - Tây Nguyên

Trong suốt chiều dài hình thành lịch sử tộc người thiểu số Trường Sơn - Tây Nguyên, làng giữ một vị trí độc tôn.

VŨ NGỌC GIAO

Mỗi tên làng gắn liền với tên một con suối, một bến nước, một rừng cây hoặc chỉ với một cây cổ thụ mà người ta định danh cho ngôi làng của mình.

BIỂU TƯỢNG CỦA NO ẤM VÀ SẺ CHIA

Từ những tên làng gắn với núi rừng, sông suối, có thể thấy làng không chỉ là không gian cư trú mà còn là nơi lưu giữ ký ức và cội nguồn văn hóa của tộc người. Và trong mạch sống ấy, cái chòi lúa (có nơi gọi là kho lúa) lại chính là hạt nhân nuôi dưỡng sự bền vững cho làng. Nơi đây bao giờ cũng được chăm chút một cách kỹ lưỡng khi vụ mùa vừa thu hoạch xong.

Người ta có hẳn một lễ tục cho thần Lúa, người Ba Na Tơ Lu gọi là lễ Smath Kơ Chăm tức lễ mừng lúa mới, một trong những lễ hội lớn nhất trong năm. Người Ko ở khối núi Ngok Linh gọi là lễ Sa Aní tức lễ cho lúa vào kho và chuẩn bị vụ mùa mới. Kho lúa là một phần thiết chế kiến trúc vật chất lẫn văn hóa tinh thần của cộng đồng làng, nó là biểu tượng cho sự no đủ của mỗi gia đình, là ân huệ của thần Lúa ban phát cho con người có đủ cái ăn quanh năm.

Bao thiên tai, bão lũ, hạn hán ập xuống những vùng núi hẻo lánh mà người bản địa vùng cao vẫn chống cự với cái đói là nhờ cất chòi lúa dự trữ theo cách truyền thống này. Người Ba Na thường nói không một ai bị bỏ đói khi kho thóc của người khác còn đầy.

Chòi lúa ở làng Bông. Ảnh: V.N.G

BẾN NƯỚC, BẾP LỬA VÀ NHỮNG HUYỀN THOẠI LÀNG TÂY NGUYÊN

Người ta không thể hình dung một ngôi làng truyền thống Tây Nguyên mà không có bến nước, có nơi còn gọi là giọt nước. Thậm chí bà con phải chọn bến nước trước khi thành lập làng và có những làng được định danh bằng tên của một bến nước. Nơi đây ngoài chức năng sinh hoạt còn được coi là nơi giao tiếp hằng ngày của người trong làng. Họ trao đổi thông tin với nhau về thời tiết, mùa màng và bao nhiêu chuyện thế sự chung quanh cộng đồng. Đây cũng là nơi sản sinh ra các huyền thoại.

Thần Rừng và thần Bến Nước là cặp đôi trong đức tin của nhiều tộc người vùng cao. Họ có hẳn một lễ thức cúng thần Bến Nước trước khi có lễ trọng trong năm. Người Co ở sườn phía đông núi Ngok Linh không có lễ cầu mưa vì họ tin rằng thần Nước sẽ đem đến nạn hồng thủy tàn phá trên địa vực cư trú của họ. Nhưng đến lễ Sa Aní thì họ làm lễ rước thần Nước ở giọt nước đầu làng về để dâng cúng các thần khác trong nhà. Người chủ tế dẫn đầu cuộc lễ rước ống nước phải báo cho các thần khác trong gia đình biết. Người ta tin rằng vô số phúc thần đang ngự trị trong gia đình họ cũng được hưởng ân phúc của thần nước như con người.

Từ thần Lửa trong bếp ăn đến thần Ché Rượu đang ủ rượu cần chuẩn bị cho lễ, Tết. Có lẽ biểu hiện văn hóa phi vật thể rõ rệt nhất của một làng dân tộc thiểu số Trường Sơn - Tây Nguyên là vào dịp lễ hội. Ý thức cộng đồng được phát huy triệt để trong mọi hành xử của các thành viên trong làng.

Ai đó từng nói rằng khi ngồi quanh bên bếp lửa kể khan, con người lớn hơn nhiều so với cách họ tìm ra miếng ăn hằng ngày. Quả thật, bếp lửa không bao giờ tắt trong mỗi ngôi nhà truyền thống của làng Tây Nguyên. Bếp lửa, nơi sáng tạo một cách ngẫu hứng các huyền thoại huyền ảo về con nhà trời mà người Tây Nguyên thường mơ tưởng tới.

NHÀ CHUNG GIỮA ĐẠI NGÀN

Các tộc người thiểu số Trường Sơn - Tây Nguyên rất coi trọng ngôi nhà chung trong ngôi làng của họ. Đó là ngôi nhà dài của chủ làng người Ê Đê, nhà gươl của người Cơ Tu, và đặc biệt là nhà rông của các tộc người Giẻ Chiêng, Xê Đăng, Ba Na. Nhà rông là biểu tượng kiến trúc nổi bật nhất trong thiết chế của một ngôi làng truyền thống Tây Nguyên. Đồng bào Ba Na còn phân biệt nhà rông đực và nhà rông cái tùy theo cách bố trí của làng. Nó vừa được xem là biểu tượng văn hóa vật thể, vừa là nơi sinh hoạt, tiến hành các lễ thức biểu hiện sắc thái văn hóa phi vật thể của cộng đồng làng.

Các lễ trọng của dân làng đều diễn ra tại nhà rông vì bà con tin rằng nhà rông là nơi cư trú của các thần tức Giàng bảo hộ cộng đồng làng. Có thể coi lễ khánh thành nhà rông là một lễ trọng đáng nhớ trong lịch sử hình thành ngôi làng.

Những tác động trực tiếp của thiên nhiên rừng trong đời sống thường ngày đã dẫn đến các quan niệm về vũ trụ và nhân sinh. Tất cả kết nối thành một chuỗi dài hệ thống các đức tin vạn vật hữu linh và các quan niệm đó biến thành hình tượng linh hóa trên hình vẽ và điêu khắc được trang trí ở bên ngoài lẫn bên trong nhà rông.

Có thể nói rằng bằng cách này hay cách khác thì văn hóa Tây Nguyên đều xuất phát từ văn hóa làng của cộng đồng làng trước khi nó hình thành nên văn hóa tộc người và rộng hơn là văn hóa của toàn vùng sơn nguyên. Ngôi làng đã ăn sâu vào tâm thức của người bản địa. Với họ, làng không chỉ là nơi sinh sống, mà còn là chốn trở về cuối cùng - một nhu cầu tự thân đã thấm sâu vào không gian văn hóa bản địa. ●

Thư giãn cùng những "góc phố chill"

ĐOÀN HẠO LƯƠNG

Nhờ quy hoạch bài bản và phát triển theo hướng hiện đại, nhiều khu phố từng heo hút, ít người lui tới nay khoác lên mình diện mạo mới khang trang.

Không gian được chỉnh trang, cảnh quan được chăm chút đã biến những nơi tưởng chừng bị lãng quên thành các "góc phố chill" thu hút giới trẻ và du khách đến trải nghiệm, thư giãn.

ĐIỂM HẸN MỚI CHO NHỮNG CHIỀU THƯ GIÃN

Khi hoàng hôn bắt đầu đổ bóng xuống nơi "đầu biển cuối sông" - đoạn giao nhau giữa sông Hàn và biển - cũng là lúc người dân và du khách tìm đến bờ kè cuối đường Trần Hưng Đạo. Họ đến để thư giãn và ngắm những đoàn thuyền đánh cá kéo nhau ra khơi trong ánh nắng chiều, tạo nên khung cảnh đẹp như tranh vẽ. Khi đêm buông xuống, cầu Thuận Phước lên đèn sáng nhấp nháy in bóng xuống cửa sông.

Lần đầu đến đây cùng bạn, chị Nguyễn Phi Châu (phường Thanh Khê, Đà Nẵng) ngỡ ngàng bởi không nghĩ nơi đây lại đẹp như vậy. Trong ký ức, chỗ này ngày xưa cỏ mọc um tùm, mùi cá tanh nồng thì nay lại trở thành điểm ngắm cảnh rất thơ mộng. Khung cảnh nơi đây vừa mang vẻ đẹp hiện đại của cây cầu Thuận Phước nhưng vẫn giữ nét đẹp hoang sơ của làng chài khi có nhiều thuyền đánh cá ra vào mỗi sáng sớm hoặc khi hoàng hôn buông xuống.

Sau khi cải tạo thành bến du thuyền, khu vực sông Hàn dưới chân cầu Nguyễn Văn Trỗi cũng trở thành một điểm check-in lý thú cho du khách. Khu vực này kết nối với phố đi bộ và cầu Nguyễn Văn Trỗi tạo thành một không gian đi dạo được rất nhiều du khách và người dân ưa thích mỗi khi thành phố lên đèn. Cầu Nguyễn Văn Trỗi trở thành điểm dạo chơi và ngồi ngắm cảnh của các bạn trẻ. Đặc biệt, nơi đây được thành phố đầu tư trồng nhiều cây cùng những thảm cỏ xanh mướt, tạo thành những công viên nhỏ xinh xắn ở hai đầu cầu.

Ngay đầu cầu bờ tây sông Hàn hiện vẫn còn những khoảng đất trống là không gian lý tưởng cho những đôi uyên ương hò hẹn. Dưới những tán sầu đông cao lớn, các bạn trẻ thường mang những chiếc ghế xếp ra ngồi hóng gió nhìn về hướng cầu Rồng, ngắm dòng sông về đêm dưới ánh đèn màu lung linh phát ra từ những tòa nhà cao tầng in bóng hai bên dòng sông và những chiếc du

"Phố Tây" nơi làng biển

NGUYỆT QUẾ

Giữa lòng làng chài, đêm ngày sóng vỗ rì rào kể những câu chuyện của biển cả, khu phố du lịch hiện diện như một khúc ca giao hòa, nơi hồn xưa của làng hòa quyện với nhịp sống hiện đại, bừng lên sức sống.

Không khí về đêm rộn ràng ở "phố Tây" Nguyễn Phan Vinh. Ảnh: YÊN HẠ

HỌA SẮC TRÊN BỨC TRANH LÀNG CHÀI

Hơn 10 năm về trước, con đường Nguyễn Phan Vinh, nằm nép mình bên biển An Bàng, phường Hội An Tây, thành phố Đà Nẵng - chốn trú ngụ của cộng đồng ngư dân làng chài Cẩm An, vẫn còn hoang vắng và yên bình. Thế nhưng, với vẻ đẹp giao thoa của tự nhiên và nét văn hóa bản địa đậm đà, nơi đây dần trở thành điểm khám phá mới, độc đáo, thu hút du khách quốc tế.

Hoạt động du lịch phát triển đã thổi vào xóm chài một luồng sinh khí mới, biến các con hẻm nhỏ thành những lối đi tràn ngập sắc màu, mỗi mái hiên nhà chất đầy ngư cụ chài lưới khi xưa, giờ là góc quán chong đèn thâu đêm, rộn ràng trong âm nhạc và những cuộc chuyện trò không dứt.

Như một dải lụa mềm mại nối liền làng chài truyền thống với nhịp sống hiện đại, khu phố Nguyễn Phan Vinh nhỏ nhắn, rợp bóng cây xanh. Điểm đặc biệt trên tuyến đường này là có rất nhiều nhánh rẽ, dẫn thẳng ra bãi cát trắng mịn và làn nước trong xanh của biển An Bàng. Không gian nơi đây mang lại cảm giác nhẹ nhàng, khác biệt so với sự nhộn nhịp của phố cổ Hội An, tạo nên một điểm đến lý tưởng cho những ai tìm kiếm sự thư giãn.

Trên trục đường chính cũng như bên trong từng con hẻm nhỏ, các villa, homestay, bar, pub lần lượt được xây nên, họa sắc vẽ màu, từ chính những mái nhà xưa cũ, chủ yếu do người dân địa phương cải tạo, trực tiếp làm du lịch. Một phần nữa là người từ địa phương khác hoặc khách quốc tế, vì yêu mà tìm về đây, an cư, lập nghiệp, cùng chia sẻ một nơi chốn đẹp và giá trị du lịch dựa trên bản sắc truyền thống làng biển.

Từ đó, xóm chài Cẩm An trở thành nơi tiếp biến và giao thoa văn hóa Đông - Tây, là "trái tim" của các dịch vụ du lịch tại biển An Bàng, mang đến trải nghiệm trọn vẹn cho du khách từ nghỉ dưỡng, ẩm thực đến hoạt động giải trí.

Các nhà hàng như Greek Souvlaki, The Deckhouse hay Hmong Sisters vừa phục vụ mỳ Quảng, cao lầu, vừa cung cấp thực đơn món Tây như pizza, burrito, cassoulet, đáp ứng khẩu vị quốc tế đa dạng. Du khách thậm chí có thể tìm thấy một sân golf thu nhỏ (Hoi An Mini Golf), lấy cảm hứng từ văn hóa và cảnh quan của vùng biển, với các chướng ngại vật sáng tạo như mô hình thuyền thúng, núi non...

Sự kết hợp này tạo nên một không gian vừa thân thiện, gần gũi với người dân địa phương, vừa mang hơi thở hiện đại, thu hút những ai muốn khám phá văn hóa bản địa mà vẫn tận hưởng tiện nghi.

GIỮ BẢN SẮC CHO ĐIỂM ĐẾN

Những làng chài ven biển từ lâu đã trở thành điểm đến nên thơ và hấp dẫn đối với du khách trên khắp thế giới, không chỉ bởi vẻ đẹp thiên nhiên thơ mộng mà còn ở giá trị văn hóa bản địa độc đáo. Mỗi làng chài mang một câu chuyện riêng, phản ánh lối sống, truyền thống và mối liên hệ sâu sắc giữa con người với biển cả. Do vậy, việc bảo tồn bản sắc làng biển chính là giữ linh hồn cho điểm đến.

Khách quốc tế thường chọn biển An Bàng cho kỳ nghỉ lưu trú dài ngày, bởi họ không chỉ muốn tắm biển, thư giãn, mà còn khao khát trải nghiệm cuộc sống địa phương. Tuy làm du lịch, nhưng người dân làng chài Cẩm An vẫn gắn bó với nghề biển, mở lòng chào đón du khách bằng những trải nghiệm chân thực: cùng đan thuyền thúng, nếm thử món cá nướng trên bờ cát hay lắng nghe những giai thoại lịch sử từ thuở khai sơ lập làng, giữ đất.

Ngắm nhìn hình ảnh người dân địa phương thong dong đạp xe mỗi sớm mai, chuẩn bị lưới đánh cá hay bày bán các món ăn đường phố như bánh mì, cà phê Việt Nam mang đậm hương vị truyền thống, là trải nghiệm thú vị, đáng nhớ được nhiều du khách chia sẻ sau chuyến thăm làng biển An Bàng.

Trên trang Good Morning Hoi An, travel blogger Laurent Olhman mô tả: "Hội An không chỉ là một điểm đến du lịch, mà là một bảo tàng sống động, nơi bạn có thể cảm nhận được sự giao thoa của lịch sử, văn hóa và thiên nhiên. Nghề đánh bắt cá là linh hồn của các làng chài, được lưu giữ qua nhiều thế hệ, khiến cho mảnh đất này tràn đầy sức sống".

Nét độc đáo và sức hút của phố biển Nguyễn Phan Vinh còn nằm ở cách nó bảo tồn được nét mộc mạc, phong vị biển cả, qua lối thiết kế kiến trúc độc đáo. Các homestay và nhà hàng tại đây thường được trang trí bằng vật liệu tái chế từ thuyền cũ, thúng chai hay đồ nội thất cổ, tre, nứa, gợi lên cảm giác gần gũi, mộc mạc nhưng cũng đầy chất thơ của vùng biển nhiệt đới.

Mỗi nơi chốn đều khiến du khách chỉ muốn dừng lại, cảm nhận thật chậm rãi nhịp sống hiền hòa nơi làng biển..., và lắng nghe tâm hồn của biển, được kể qua câu chuyện làm du lịch hiện đại. ●

Nhiều gia đình, hội nhóm ra những bãi cỏ xanh ngồi hóng mát. Ảnh: ĐOÀN HẠO LƯƠNG

thuyền nối đuôi nhau trên sông. Ở phía đầu cầu bờ đông là những tán phượng già nở hoa đỏ rực giữa mùa hè tạo thành góc không gian đẹp, khung cảnh này thu hút nhiều du khách lên đây chụp ảnh, đi dạo và ngồi hóng mát.

GÓC BÌNH YÊN GIỮA THIÊN NHIÊN VÀ PHỐ THỊ

Trong những ngày đến Đà Nẵng, Bisko thường hay mang đàn guitar lên cầu Nguyễn Văn Trỗi ngồi gảy đàn và hát một mình như những nghệ sĩ đường phố thực thụ. Qua cuộc trò chuyện tôi mới biết, Bisko tên thật là Robin Van Wyk, người Nam Phi từng nổi tiếng với hành trình đi bộ xuyên Việt. Anh đến Việt Nam từ năm 2022 và đã sinh sống một thời gian tại Đà Nẵng.

Hiện anh đang sở hữu kênh TikTok với 108 nghìn người theo dõi và hơn 1,2 triệu lượt yêu thích. Những video của anh chủ yếu chia sẻ về trải nghiệm cuộc sống trên khắp Việt Nam. Bisko nhận xét, anh ấn tượng với vẻ đẹp và sự thoáng đãng của Đà Nẵng. Ngoài những buổi tắm biển, anh thường mang đàn lên cầu Nguyễn Văn Trỗi để chơi nhạc, bởi nơi đây mang đến cảm giác yên bình, đặc biệt là sự thân thiện, gần gũi của người dân dành cho mình.

Kể từ khi các khu đô thị ven biển Thọ Quang và Mân Thái phát triển, quãng đường từ trung tâm thành phố lên bán đảo Sơn Trà dường như ngắn lại và nơi đây trở thành điểm check-in yêu thích của giới trẻ.

Cứ chiều về, dọc ven đường lên bán đảo Sơn Trà gần chùa Linh Ứng là nơi dừng chân ngắm cảnh lý tưởng của nhiều du khách và người dân. Anh Đoàn Khánh Duy (phường Hòa Cường, Đà Nẵng) cho biết: "Từ nơi đây, chúng tôi có thể tận hưởng không khí trong lành từ sương núi tỏa ra mát lạnh, vừa phóng tầm mắt về phía bờ biển trải dài từ bán đảo Sơn Trà đến Non Nước, ngắm bao quát thành phố về đêm. Một bên là thiên nhiên bao la trong xanh của biển, một bên là những tòa nhà cao sừng sững do con người kiến tạo. Tất cả thu vào tầm mắt để thấy một thành phố trẻ hiện đại đang phát triển nhanh từng ngày".

Những "góc phố chill" không nhất thiết phải là nơi xa hoa, sang trọng mà là những địa điểm, không gian giản dị, yên bình, giúp kết nối con người với thiên nhiên, tạo cảm giác thoải mái và thư thái. Từ đó làm cho chúng ta thêm yêu hơn mảnh đất và con người nơi mình đang sống. ●

Mở lối về miền di sản

NGUYỄN THỊ DIỆU HIỀN

Trong bảng lảng sương mù giăng phủ, trong ríu rít tiếng chim vọng vang từ vách đá, ẩn mình giữa màu xanh ngắt của dây leo chằng chịt và bóng cây, Hang Dơi như một viên ngọc xanh đưa du khách lạc về "kỷ Jura" với vẻ đẹp độc đáo, hoang sơ và gợi mở bao điều kỳ thú.

UBND xã Thạnh Bình, thành phố Đà Nẵng vừa tổ chức lễ đón nhận Bằng xếp hạng di tích cấp tỉnh, thành phố cho danh thắng Hang Dơi. Sự kiện này không chỉ đánh dấu bước ngoặt trong công tác bảo tồn, mà còn mở ra cơ hội biến một "viên ngọc xanh" ẩn mình giữa đại ngàn thành điểm đến của du lịch sinh thái.

"TRẠM KÝ ỨC" GIỮA NÚI ĐỒI TRUNG DU

Hang Dơi thuộc địa phận thôn 3, xã Tiên An, huyện Tiên Phước, tỉnh Quảng Nam cũ, nay là xã Thạnh Bình. Đây là địa chỉ thú vị đối với những ai thích khám phá và thưởng thức vẻ đẹp hoang sơ, bí ẩn. Mỗi mùa mỗi vẻ, con đường đi đến danh thắng này tự nó đã nên thơ bởi nét quanh co uốn lượn giữa nhiều khu vườn sum sê cây trái, bên những đồng ruộng bậc thang nhỏ và đồi núi chập chùng. Hang Dơi ẩn mình bên ngọn đồi nhỏ, bên ngoài dây leo phủ bám như phong kín những câu chuyện xưa cũ từ hàng triệu năm trước.

Không hùng vĩ và lộng lẫy như hang Sơn Đoòng, hay động Phong Nha..., Hang Dơi như một nốt trầm giữa bản giao hưởng thiên nhiên trung du. Những dòng suối từ hàng triệu triệu năm chảy qua đây cùng với quá trình phong hóa tự nhiên đã tạo nên vẻ đẹp đa dạng của nó. Mỗi bước chân vào đây là một bước chạm vào ký ức địa chất hàng thiên niên kỷ.

Hang Dơi gồm hai nhánh: hang trên - động Thiên - và hang dưới - động Nàng Tiên - với hai lối nhỏ ngoằn ngoèo dẫn vào. Động Nàng Tiên với vòm đá cao hơn 10m, mở rộng dần khi đi vào trong. Càng vào bên trong, nhiệt độ càng mát lạnh do nhiều mạch nước ngầm ngấm trên vách hang hay rỉ ra thành khe nhỏ.

Bước nhẹ trong hang, có thể nghe tiếng vỗ cánh của lũ côn trùng, tiếng lao xao của cây lá. Thi thoảng, vài chú dơi lượn cánh rồi vụt bay ra vì giật mình. Bàn tay tạo hóa vốn diệu kỳ, những tảng đá khổng lồ muôn hình muôn vẻ cứ gác, xếp chồng không theo một trật tự nào. Gương mặt của đá cũng thật đa dạng bởi vô vàn kiểu vân đá khác nhau. Những loài dây leo thả mình tự nhiên từ cửa hang vào tận bên trong. Ánh mặt trời soi chiếu như rơi từng dòng, từng hạt lấp lánh nơi cửa hang, tô cho thảm rêu mềm và vách đá in bóng thời gian vẻ huyền ảo liêu trai.

Bên cạnh động Nàng Tiên là động Thiên. Đây là hang trên nhưng miệng hang lại lộ thiên ở chân núi phía dưới. Động Thiên nổi bật với những vách đá cao khoảng 5-7m rồi mở rộng dần khi đi vào trong. Cũng là những vách đá, vòm đá, khối đá, mỏm đá rất kỳ lạ. Mỗi khối đá, mỗi lớp trầm tích như lưu giữ câu chuyện bí mật của hàng triệu năm trước về thế giới cổ đại vẫn ngân lên tiếng vọng trong hơi thở của núi rừng. Len lỏi giữa các tảng, các khối đá là dây leo và rễ cây. Ở hang này, có nhiều hang nhỏ thông với nhau, không gian thoáng hơn.

TRỞ VỀ VỚI THIÊN NHIÊN NGUYÊN SƠ

Là người dân địa phương, cả cuộc đời gắn bó với vùng đất Tiên An xưa, bà Trần Thị Liêu (68 tuổi) có nhiều ký ức sâu đậm về Hang Dơi. Theo bà, nơi này từng là không gian linh thiêng, gắn liền với các nghi lễ cúng tế rừng của cộng đồng. Ngày nhỏ, bà cùng lũ trẻ trong làng thường rủ nhau vào hang chơi, bắt cá suối gần đó, nhưng khi ấy không ai nghĩ Hang Dơi lại là một báu vật. Phải đến gần đây, khi nhiều người bắt đầu chú ý và tìm đến, bà mới cảm nhận rõ hơn giá trị đặc biệt của hang động quê mình.

Vẻ đẹp kỳ bí và hoang sơ của Hang Dơi Tiên An. Ảnh: N.T.D.H

Hang Dơi không ồn ào mời gọi. Nó giống một trạm ký ức lặng lẽ giữa núi đồi, nơi con người tìm thấy dấu tích của sự sống từ thuở hồng hoang. Trong ánh sáng ảo mờ của vòm đá, tiếng dơi bay chạm vào khoảng không như những nhịp đập cổ xưa, đánh thức trong ta một câu hỏi: con người sẽ bước tiếp thế nào khi ký ức của đất vẫn còn nguyên vẹn ở nơi này? Có lẽ, cách đẹp nhất để trả lời là giữ cho trạm ký ức ấy tiếp tục sống, để tiếng thì thầm của thiên nhiên còn vang vọng đến mai sau.

Việc xếp hạng di tích chỉ là điểm khởi đầu; điều quan trọng hơn là giữ cho nơi này mãi là nguyên sơ kỳ bí. Để mỗi bước chân du khách đến đây không chỉ là hành trình khám phá, thưởng thức vẻ đẹp thiên nhiên mà còn là một cuộc trở về: trở về với thiên nhiên nguyên sơ, với ký ức của đá, và với chính khát vọng gìn giữ tương lai xanh cho quê hương.●

Về vùng ngoại ô Hòa Bắc

HOÀNG LIÊN

Cuối tuần, những người yêu thích xê dịch lại rảo bước qua những miền quê Hòa Bắc (xã Hòa Bắc, huyện Hòa Vang, nay thuộc phường Hải Vân), một vùng ngoại ô Đà Nẵng.

Thiên nhiên Hòa Bắc. Ảnh: H.L

CÁCH trung tâm thành phố Đà Nẵng khoảng 30km, Hòa Bắc gây ấn tượng với du khách bởi khung cảnh núi rừng, làng mạc sơn thủy hữu tình. Nào là làng Mê, làng Lá, nào là các bản làng Cơ Tu nhỏ xinh giàu bản sắc truyền thống; bao cảnh đẹp hiện ra, gọi mời những bước chân phiêu lãng. Một quần thể các điểm đến với đầy đủ dịch vụ, khu vui chơi, ẩm thực, homestay xinh xắn bày ra trước mắt. Nơi đây, du khách có thể chọn cắm trại dã ngoại, qua đêm trong những căn chòi, lều trại, hay những homestay thơ mộng nằm ven sông. Nhìn chung, các điểm đến ở Hòa Bắc đã khéo léo kết hợp cả yếu tố cảnh quan thiên nhiên thơ mộng, trữ tình với sự tiện nghi, nỗ lực tạo sự hài lòng cho du khách xa gần.

Hòa Bắc khai thác địa thế thuận lợi về giao thông khi tuyến ĐT602 rộng mở, thông suốt dẫn đến mọi điểm đến. Du lịch Hòa Bắc khéo léo khai thác vẻ đẹp của núi non trữ tình, của dòng sông Cu Đê hiền hòa, quyến rũ bên cạnh các lợi thế về khí hậu, thổ nhưỡng của một vùng đệm giữa Vườn quốc gia Bạch Mã và Khu bảo tồn thiên nhiên Bà Nà - Núi Chúa. Nơi đây, dòng sông Cu Đê dài khoảng 38km, uốn lượn như dải lụa rồi đổ ra cửa biển Nam Ô.

Có lợi thế khí hậu mát mẻ, các điểm vui chơi ở Hòa Bắc được người dân chăm sóc tỉ mỉ, từ chiếc cổng ngõ, tường rào xanh hóa với nỗ lực giữ lại vẻ hoang sơ của thiên nhiên. Bên cạnh đó, Hòa Bắc còn phát triển mạnh mô hình vườn trồng cây ăn quả. Nhiều vườn không quá rộng lớn song cũng giúp người dân phát triển kinh tế tại chỗ, tạo các sản phẩm trái cây phục vụ du khách. Việc phát triển các vườn cây ăn quả cũng giúp nơi đây lưu giữ màu xanh, tạo sự mát mẻ, hài hòa cảnh quan.

Trải nghiệm Hòa Bắc mang đến cơ hội hòa mình vào không gian xanh mát, yên bình của núi rừng và sông suối, nơi mà du khách có thể tham gia các hoạt động như cắm trại, câu cá, khám phá văn hóa Cơ Tu độc đáo, săn ảnh, trekking khám phá rừng nguyên sinh. Hưởng thụ khoảnh khắc sống chậm, ngắm dòng sông Cu Đê từ nhiều điểm khác nhau, thưởng thức ẩm thực địa phương như: cơm lam, gà nướng, ốc đá, rau rừng, các món ăn được chế biến sạch ở các nông trại cũng là những điểm nhấn đặc biệt trên hành trình trải nghiệm nơi đây. Đáng chú ý, các quán cà phê, nhà hàng, khu cắm trại... ven sông đều chưa có hiện tượng "bê tông hóa" mà hầu hết được thiết kế đơn giản, thân thiện với môi trường, sử dụng vật liệu thô sơ như tre, nứa, gỗ...

Những năm qua, xu hướng phát triển du lịch sinh thái, du lịch cộng đồng, phát triển du lịch xanh gắn với bảo tồn và phát huy các giá trị, yếu tố văn hóa truyền thống được thành phố chú trọng. Hòa Bắc được sáp nhập, trở thành một điểm trên bản đồ hành chính của phường Hải Vân, thành phố Đà Nẵng. Cùng với chủ trương phát triển du lịch xanh, kết nối với chuỗi các điểm đến ở Đà Nẵng như cung đường đèo Hải Vân, di tích Hải Vân quan, làng cổ Nam Ô... Hòa Bắc sẽ có thêm nhiều cơ hội bừng sáng...●

Đôi mắt Cà Roòng

TRUNG VIỆT

"Trường Sơn đông nắng tây mưa". Chỉ cần đứng đây, bản 61 xã Thượng Trạch (tỉnh Quảng Trị), nơi đồn biên phòng Cà Roòng đóng quân, là biết.

Từ đồn lên cột mốc chừng 4km. Ý định qua cột mốc của ban tổ chức Lễ rước vong linh các anh hùng liệt sĩ Đường 20 Quyết thắng, trọng điểm Cà Roòng-ATP nằm trên cung đường Trường Sơn, đành dừng lại, bởi phía Lào mưa làm sạt lở, sụt lún không thể đi được.

Tôi thoáng thấy đôi mắt đã ưu tư, đêm qua ngân ngấn nước mắt khi nghe các ca sĩ hát về người lính, thanh niên xung phong Trường Sơn năm xưa của ông Nguyễn Đức Quang - Tổng Biên tập tạp chí Nông Thôn Việt (đơn vị tổ chức buổi lễ tưởng niệm tri ân và rước vong linh anh hùng liệt sĩ), như nặng thêm, rằng thôi hành lễ từ phía đất Việt, hằng mong hương hồn liệt sĩ đã hy sinh trên đất Lào hiển linh nhận cho lòng thành của người còn sống, theo hương khói mà tìm về quê Mẹ.

TRI ÂN GIỮA ĐẠI NGÀN

Là cựu binh Trường Sơn, ông Quang nói ngắn gọn: "Ba tháng hành quân Trường Sơn, tôi nếm khổ đủ một đời. Khổ không bằng chứng kiến cái chết. Vô vàn trạng huống, kiểu dáng, tư thế, lý do khác nhau, mà ngày hòa bình, mỗi khi nhớ lại, tôi bao lần bật khóc một mình. Bao đồng đội tôi thuở đó ra đi vĩnh viễn, thân xác bỏ lại nơi núi rừng hoang lạnh. Nửa thế kỷ, bao chuyến đi tìm xác họ, có thấy gì đâu. Tôi từng qua Lào tìm lại dấu xưa, nhưng tất cả đã biến mất dưới cỏ, may ra còn vài đường ống dẫn xăng dầu đã hoen gỉ".

Ngày tháng đó, khởi từ 1966, tiếp nối việc mở đường Trường Sơn từ 1959, Trung ương đã quyết định mở Đường 20 Quyết thắng này, có đoạn xuyên qua đất Lào để tìm bàn đạp về đồng bằng. Vết dằm nơi tim người còn sống như ông, rằng không thể lãng quên, phải có một chỗ hương khói cho các liệt sĩ đủ các quân binh chủng, dân công hỏa tuyến, thanh niên xung phong không tìm được xác, không xác định được tên, bởi họ có quyền được như thế, và đó là sứ mệnh của người may mắn trở về quốc lộ 1 thời bình. Cũng chính vì thế, ông vượt qua bao khó khăn để vận động xây Đền tưởng niệm liệt sĩ Trường Sơn, trọng điểm Cà Roòng-ATP đường 20 Quyết thắng, vào tháng 8/2022.

Trung tá Nguyễn Văn Thống, Đồn trưởng Đồn Biên phòng Cà Roòng nói: "Chừ là bắt đầu mùa mưa đó, 3 tháng liền, kinh lắm. Vùng này lắm lốc xoáy, hôm qua nó quật cây đổ ngang đường, bộ đội phải chặt dọn. Nhưng nó mưa như rì: Sáng mưa, chiều tạnh. Chúng tôi lên chốt chỉ đi lúc nắng, vì sương sớm độc lắm anh, bộ đội mắc bệnh tuyến giáp nhiều lắm. Lúc lạnh nhất là từ 10-14 độ". Anh dừng ở đó. Tôi trôi về con đường từ đồng bằng lên.

Đi qua 70km, chốn heo hút này mấy ai tới, trừ cán bộ, bộ đội, thi thoảng có vài chuyến thiện nguyện và dân đi phượt. Mấy chục hộ người Ma Coong nơi này, như bao bản đồng bào thiểu số hút tắp chốn biên thùy, khách và cũng là người nhà quanh năm của họ, là bộ đội biên phòng.

Đêm thắp nến tri ân tưởng niệm ở đền Cà Roòng, tôi thấy họ đến sớm. Những đôi mắt như chưa từng tạp nhiễm của đứa trẻ Cà Roòng, như bao đứa trẻ vùng cao tôi đã gặp, nhìn khách lạ thì đồng tử đứng yên như một lời phán xét. Trong vắt như suối đầu nguồn, lật tung mọi ngóc ngách như xoáy vào bản thể của kẻ đối diện và mỉm cười.

Nụ cười sơn cước của đứa trẻ, với tôi bao giờ cũng là thứ hạnh phúc mà con người suốt đời hoài công tìm kiếm, rằng chẳng có gì đâu, có lạ có quen chi cũng là một tiếng cười. Nhưng, nó lại giấu đằng sau gương mặt gia đình, cha mẹ ông bà chúng. Họ, những người một thuở gian lao đồng hành với bao khổ nhọc chiến chinh, để hòa bình ca khúc khải hoàn, họ lặng lẽ trở lại bếp lửa nhà sàn, với đường mòn, cái rẫy, ngày tháng hắt tuổi xuân hóa lão truyền đời sau ánh lửa. Có vô vàn lý giải và minh chứng, là đã quá nhiều cố gắng để gương mặt đen đúa, cái ăn phập phù, tấm áo sờn nát... đổi thay, nhưng mọi thứ như cuộc chạy tiếp sức, cần phải liều dopping mới và khác.

Những đứa trẻ ở Cà Roòng. Ảnh: T.V

MÁU XƯƠNG HÓA THÀNH LINH KHÍ NON SÔNG

Vẫn mưa. Tôi nhìn mưa, nhớ bao lần đi về các đồn ở A Xan, La Dê, Ga Ry, Đắc Pre - Đắc Pring xứ Quảng. Bao lần nằm nghe tiếng ngựa hí trong đêm núi sương kín mặt người, nghe lạnh buốt dội từ ống xương, thấy họ như người lính trong thơ biên tái của Cao Thích, Sầm Tham. Rừng thì xanh mà mặt người lính thì sạm đen.

Núi rừng nào cũng là cánh tay của dải Trường Sơn vốn là thế "ngọa hổ tàng long" che chắn cho tồn vong của dải đất này. Máu xương người lính, bao thế hệ, còn biết bao ở đó. Da thịt đã thành đất đai Tổ quốc, hồn thiêng đã bay lên thành linh khí quốc gia. Họ ra đi không trở lại. Ca ngợi họ đã đành, nhắc nhớ đã đành, nhưng hành động mới là điều đáng nói, để người nằm xuống được an ủi, rằng máu xương đã không uổng phí.

Họ, những người lính Trường Sơn, như tại cung đường 20 Quyết thắng này, vốn được xem như túi bom, tọa độ lửa, bao cô gái chàng trai đã đi mãi không về. Không ai biết được có bao nhiêu người, nửa thế kỷ hòa bình, linh hồn họ mãi lang thang nơi rừng sâu suối xa lam chướng dâng nghìn trùng, ở lại nơi hốc đá, vạt cây ven đường. Tuổi 20 ra đi như người lính của Tây Tiến, ngày về ở đâu đó là vệt sáng cuối chân trời.

Trường Sơn, nơi mà Jean Pierre Van Geirt - tác giả cuốn sách nhan đề La piste Ho Chi Minh/ Đường mòn Hồ Chí Minh xuất bản cuối năm 1971 - từng viết: "Không có gì có thể sống ở đây được, ngay cả những con dế mèn. Chỉ có con người, con người mới chịu đựng nổi, cũng như họ đã từng chịu đựng bao nhiêu thế kỷ nay rồi...". Nhưng trước khi ra đi, bóng lồng lộng sử thi của họ đã đổ trên trang sử bi tráng của nước Việt. Khúc tưởng niệm hôm nay là tấc lòng tri ân họ, là lời mời gọi ứa từ tim, rằng về đi các chị các anh, Đất Mẹ đang chờ.

Có đôi mắt ai đó nhìn tôi trong mưa, nói rằng "âm dương vô nhị lý - âm dương không có hai lẽ". Nghĩa cử hôm nay, chúng ta tin người đã khuất thấy hết. Chỗ tôi đứng đây, ngày đó bao người đã đứng, họ là ai? Dấu giày cha ông ngàn năm đánh giặc như bước chân khổng lồ qua mưa nguồn chớp bể, lặn sâu vào đất để bây giờ mọc lên đó những loài hoa không tên, mọc lên cả đớn đau. Lớp con cháu đi vào chiến trường cũng bằng đôi giày cỏ và đôi bàn tay. Tuổi 20 yêu dấu có gì ngoài đôi bàn tay và đôi vai thanh xuân vào đời và vĩnh viễn gửi lại Trường Sơn.

Những đứa trẻ lên nhận quà từ nhà tài trợ chẳng chút ngại ngần. Hồn nhiên tựa cây cỏ. Rồi bọn trẻ sẽ lớn lên. Mái đền kia sẽ bạc màu mưa nắng. Có thể những thầm thì như máu mặn của lớp cựu binh Trường Sơn may mắn sót lại, đêm nay, hôm nay nói những lời gan ruột về đồng đội xưa, rồi sẽ tan vào đất.

Tụi nhỏ sẽ không nhớ, bởi thời nào cũng có "gu" suy tư của thời đó. Nhưng ân tình, ghi nhớ là thứ không thể đến hẹn lại lên. Chỉ hằng mong ngày ai đó quay trở lại Trường Sơn, trở lại chốn này, đọc được trong ánh mắt tụi nhỏ niềm vui của áo ấm cơm no, học hành đầy đủ, đó có phải chăng là ước mơ mà những chàng trai cô gái ngày đó ra đi, họ đã mơ như thơ Ngô Kha trong Trường ca Hòa bình: *"Nghe lụa mát trong hồn khi chiến tranh vừa tẩm liệm... ta vá lại cánh đồng từ các hố bom... hạt mầm sâu mừng rỡ thoát thai... nhìn hàng cây tượng đá hồi xuân / như con ngựa say tình bên lá cỏ..."*.●

Đêm nhạc tri ân các liệt sĩ Trường Sơn diễn ra tối 26/7/2025 tại Đền tưởng niệm liệt sĩ Trường Sơn trọng điểm Cà Roòng-ATP, trên tuyến đường 20 Quyết thắng. Ảnh: T.V

Khi văn hóa dân gian "lên sóng" số

THẠCH HÀ

Chuyển đổi số đang là vấn đề được quan tâm của mọi lĩnh vực, riêng công tác nghiên cứu, sưu tầm, quảng bá văn hóa dân gian thì đây là phương thức quan trọng trong việc bảo tồn và phát huy giá trị di sản.

Ở Đà Nẵng, đô thị hóa thời gian qua diễn ra khá nhanh khiến nhiều di sản có nguy cơ mai một. Do đó, việc ứng dụng công nghệ số để bảo tồn và phục hồi tư liệu văn hóa dân gian là cách hiệu quả nhằm duy trì và truyền bá di sản văn hóa quý báu của dân tộc.

ỨNG DỤNG CHUYỂN ĐỔI SỐ

Hiện nay, việc số hóa tư liệu văn hóa dân gian được thực hiện qua nhiều hình thức như quét ảnh, ghi âm, quay video hoặc chụp lại các tài liệu cổ, nhằm lưu trữ trên các nền tảng kỹ thuật số. Nhờ đó, những giá trị đặc sắc như âm thanh (dân ca, hát sắc bùa, hô hát Bài chòi, hò khoan đối đáp...), hình ảnh (múa Thiên cẩu, lễ hội Cầu ngư, Long chu, Mục đồng làng Phong Lệ, tranh và điêu khắc dân gian...) hay văn bản (sắc phong, câu đố, ca dao, truyện cổ...) được bảo tồn một cách lâu dài, bền vững trong không gian số.

Thạc sĩ Đỗ Thanh Tân, Phó Chủ tịch Hội Văn nghệ dân gian thành phố Đà Nẵng cho rằng, việc xây dựng cơ sở dữ liệu trực tuyến về văn hóa dân gian không chỉ giúp lưu trữ và quản lý hiệu quả các tư liệu số, mà còn mở rộng khả năng tìm kiếm, truy cập và chia sẻ thông tin đến cộng đồng.

Để văn hóa dân gian đến với nhiều người, việc sử dụng mạng xã hội và các nền tảng trực tuyến để lan tỏa và quảng bá các tư liệu là hết sức cần thiết. Các diễn đàn trên mạng xã hội có thể giúp kết nối và tương tác với cộng đồng quan tâm đến văn hóa truyền thống. Điều này còn có thể cung cấp cho cộng đồng những cơ hội học tập mới và tăng cường nhận thức về di sản văn hóa.

Nhạc sĩ Trịnh Tuấn Khanh là người có nhiều thập niên gắn bó với văn hóa dân gian xứ Quảng, đã phục dựng và ghi lại những thước phim quý giá về lễ hội Mục đồng, về các trò chơi dân gian. Ông chia sẻ: "Việc sử dụng công nghệ số không chỉ giúp bảo tồn và phục hồi các tư liệu văn hóa văn nghệ dân gian mà còn mở ra nhiều cơ hội khám phá, phát triển các nội dung này một cách sáng tạo, hiệu quả hơn. Chẳng hạn, phát triển ứng dụng số hóa đối với các trò chơi dân gian hoặc câu đố truyền miệng vừa giải trí vừa giúp giới thiệu và giáo dục về văn hóa dân gian đến thế hệ trẻ một cách thú vị, dễ dàng và gần gũi hơn".

Các nghệ sĩ và nhà sáng tác có thể tái sáng tạo câu chuyện, truyền thuyết dân gian để phù hợp với cảm nhận và sự hiểu biết của thế hệ ngày nay. Việc đổi mới nội dung, cách thể hiện giúp tiết mục trở nên hấp dẫn hơn với khán giả hiện đại. Điều này có thể bao gồm việc áp dụng kỹ thuật âm thanh, hình ảnh hoặc trình diễn trực tuyến để tái hiện các trò chơi dân gian, diễn xướng dân gian hoặc các loại hình biểu diễn truyền miệng. Các chương trình podcast, truyền hình hoặc các kênh phát thanh trực tuyến sẽ góp phần giúp lan tỏa và truyền bá nội dung văn hóa một cách hiệu quả và sinh động.

ĐƯA CHUYỂN ĐỔI SỐ ĐẾN GẦN HƠN VỚI NGƯỜI NGHIÊN CỨU

Hiện nay, những nhà nghiên cứu về văn hóa dân gian ở Đà Nẵng phần nhiều đã lớn tuổi nên việc tiếp cận với công nghệ số gặp nhiều khó khăn. Do đó cần tổ chức các buổi trao đổi thông tin, workshop trực tuyến để giúp các nghệ sĩ truyền thống học hỏi và áp dụng các kỹ thuật mới, cũng như khuyến khích sự sáng tạo trong biểu diễn. Từ đó, có thể hiểu sâu hơn về cách mà công nghệ số thúc đẩy sự thay đổi và phát triển các hình thức văn hóa dân gian, cũng như tác động của nó đến các cộng đồng. Việc kết hợp giữa truyền thống và sáng tạo hiện đại là một bước quan trọng để giữ vững sự sống động và sức hút của nghệ thuật truyền thống trong xã hội ngày nay.

Trong khi đó, Tiến sĩ Nguyễn Thành Khánh, Giảng viên Trường Đại học Duy Tân cho rằng, cần có thêm cơ chế, chính sách để khuyến khích lớp trẻ tham gia các hoạt động số hóa văn hóa dân gian nhiều hơn nữa. Giới trẻ rất sáng tạo, nhiệt tình, yêu nghề, đam mê cống hiến. Tinh thần, năng lượng trẻ trung của họ sẽ góp phần tiếp sức cho văn hóa dân gian trường tồn.

Có thể nói, chuyển đổi số là xu hướng tất yếu, cần thiết mà mỗi quốc gia phải thực hiện. Trong đó, văn hóa là vấn đề nền tảng, cốt lõi, càng không thể đi chậm và đi sau các lĩnh vực khác. Thông qua chuyển đổi số, ứng dụng các thành tựu khoa học - kỹ thuật mới vào việc bảo tồn, phát huy và lan tỏa các giá trị của văn hóa dân gian, mở ra những cánh cửa lớn để thế giới biết nhiều hơn về đời sống văn hóa của mảnh đất và con người Đà Nẵng.●

Lễ hội Mục đồng làng Phong Lệ. Ảnh: MINH KHUÊ

Nông dân xã Hòa Vang ứng dụng khoa học - công nghệ, giúp nâng cao năng suất cây trồng. Ảnh: HUỲNH VĂN TRUYỀN

"Cải cách" chính mình

HOÀI NHƯ

Chưa khi nào từ "cải cách" lại trở nên gần gũi đến thế. Không còn nằm trong những trang nghị quyết hay bản tin thời sự, "cải cách" hiện hữu trong từng nếp nghĩ, từng nỗ lực lặng thầm của người dân để thích nghi với nhịp sống đang đổi thay từng ngày.

Sự kết nối giữa "cải cách" quốc gia và "cải cách" cá nhân là sự cần thiết. Khi đất nước chuyển mình mạnh mẽ với chuyển đổi số, tinh gọn bộ máy, ứng dụng AI, mở rộng hội nhập quốc tế, mỗi cá nhân cũng nên chủ động điều chỉnh: mở lòng với khác biệt, thay đổi tư duy, làm mới thói quen, học thêm kỹ năng...

Cải cách, vì vậy, không dừng lại ở những chủ trương lớn mà trở thành trách nhiệm của từng người dân. Xa hơn thế, đó là nhu cầu mang tính tự thân, bởi xã hội không thể phát triển nếu con người ở trong nó vẫn giữ nguyên cách sống, cách nghĩ, cách làm của ngày hôm qua.

Trên khắp cả nước, ngày càng có nhiều người truyền cảm hứng về tinh thần chủ động học hỏi và đổi mới để thích nghi với tốc độ thay đổi của xã hội hiện đại. Nhờ bền bỉ học hỏi và không ngừng trau dồi kiến thức, chị Nguyễn Thị Cúc (SN 1987) từ công nhân lắp ráp trở thành nhân viên lập trình bộ phận tự động hóa của Công ty TNHH Điện tử Canon Việt Nam (Hưng Yên). Chàng công nhân Đỗ Tú Tài (29 tuổi, quê Sóc Trăng cũ, Cần Thơ mới) tự học quay, dựng video và xây dựng kênh TikTok từ những câu chuyện đời thường. Những sản phẩm mộc mạc của anh nhanh chóng thu hút hàng trăm nghìn lượt xem, vừa lan tỏa năng lượng tích cực, vừa tạo thêm thu nhập đáng kể.

Sự chuyển mình còn thể hiện rõ nét ở các tiểu thương, nông dân - những người vốn chỉ quen với khuôn chợ, thửa ruộng. Cùng với sự thay đổi thói quen tiêu dùng, họ chủ động làm quen với máy quay điện thoại, học cách livestream, gắn mã QR, đăng bài trên sàn thương mại điện tử để tiếp cận khách hàng mới.

Không dừng lại ở người trẻ, tinh thần không ngừng học hỏi còn lan tỏa mạnh mẽ ở nhiều người cao tuổi - những người từng bị xem là "không thuộc về thời công nghệ". Họ đang chứng minh rằng tuổi tác không phải là rào cản của sự thay đổi. Chỉ sau 3 tháng, lớp học về chuyển đổi số và ứng dụng trí tuệ nhân tạo do thầy Đinh Ngọc Sơn tổ chức ở Hà Nội đã giúp hàng trăm người cao tuổi biết cách dùng chatbot, nhận diện lừa đảo, kết nối an toàn trong không gian số... Tại thành phố Hồ Chí Minh, các lớp học công nghệ dành cho người trên 65 tuổi vẫn đều đặn diễn ra với những nội dung thiết thực như dùng Zalo, TikTok, YouTube hay tra cứu thông tin y tế...

Có thể thấy, những câu chuyện trên minh chứng rằng ai cũng có thể biến thách thức thành động lực, biến khủng hoảng thành cơ hội, biến giấc mơ thành hiện thực; không có gì không thể thay đổi nếu ta đủ dũng cảm bắt đầu!

Trong dòng chảy đổi thay, điều quan trọng không phải là ta từng ở đâu, mà là ta đang đi tới đâu và bằng cách nào. Chọn "cải cách" chính mình là chọn tiến về phía trước bằng sự chủ động. Đó là sự lựa chọn được đặt trước mỗi người: hoặc thay đổi để phát triển, hoặc đứng yên để bị bỏ lại. Và may mắn thay, ngày càng có nhiều người chọn con đường thứ nhất. ●

Truyện ngắn

Trăng sáng hơn tất cả

PHÁT DƯƠNG

Minh họa: HOÀNG ĐẶNG

Trăng rằm là thứ trái chín của bầu trời mỗi tháng chỉ một lần. Chín thơm huyền diệu, ánh sáng bạc như tỏa hương dát lên mọi thứ trong đêm lớp bụi ánh kim. Trăng khiến cả mặt đất cũng như đang hườm chín cùng, mọi góc cạnh hay tăm tối đêm khuya đều trở nên hiền dịu. Bắc ghế ngồi ngắm trăng, tắm mình dưới ánh bạc khoan dung, thấy lòng mình mở rộng thênh thang.

Ông Kiệt mê trăng tròn nhất. Dù quỹ thời gian rộng dài, ông vẫn đắm đuối tấm gương bạc tròn vành vạnh mỗi đêm mười lăm ông tự soi hồn mình với bầu trời. Ngắm trăng khuyết chẳng qua là sự ép mình. Vì sao ư, vì ông bị tước đi cái quyền nhàn nhã thưởng thức trăng trong cảnh đêm yên tĩnh.

Luôn có bão vào đêm, từ ngày bà Tư dọn tới. Bão tạo bởi những âm thanh va đập kỳ quặc. Lúc thì chửi mấy đứa con, lúc thì cự cãi với ông chồng, lúc thì bâng quơ sa sả một nỗi niềm chi đó ông Kiệt không hiểu nổi. Làm như thú vui của ông là ngắm trăng thì thú chơi của bà Tư là những âm thanh chát chúa. Giọng bà cao và chua, lại thích rống lên lanh lảnh, cộng với cái tính chuyện nhỏ xé ra cho rách tơi tả, thì đúng là cực hình.

Đặc biệt là ngày rằm. Bà dọn mâm cúng ra, bắt đầu bài giảng. Tiếng chửi bới cũng không đau đầu bằng đạo lý suông. Càng biết thì càng tức. Tức phần mình tức lây lan thay phần gia đình bà. Đứa con gái lớn cùng chồng và mấy đứa nhỏ, chưa thấy hành xử gì không phải. Nhưng bà Tư quyết kiếm cho bằng được từng lỗi nhỏ (mà đa phần do bà là tác giả lắt léo tạo ra) để khơi mào cho bài thuyết giảng của mình. Con chó, con mèo chạy ngang cũng không tha. Bà sẽ nói nó là thứ động vật thấp hèn, con người mà sống không đúng đắn thì chẳng khác gì chúng nó. Chắc tụi thú cũng tự ái, hễ thấy bà là né xa.

Ông Kiệt muốn né mà không được. Phải trúng số thì ông đã bứng nhà dọn đi chỗ khác cho nhẹ đầu. Đằng này chiều nào run rẩy dò số cũng trật. Đành ngắm trăng vào những ngày ít ồn. Còn rằm à, ông sẽ đóng chặt cửa nẻo, đeo tai nghe vô nằm ngắm trăng qua tivi.

*
* *

Bà Tư dành tình cảm đặc biệt cho ngày mười lăm. Thằng con ông Kiệt nói giỡn, chắc bà Tư có gien người sói, nên hễ trăng tròn là biến hình. Trăng càng tròn giọng bà càng mạnh, bà có thể nói từ sáng tới khuya không biết mệt.

Hàng xóm láng giềng, ông Kiệt cắn răng nể mặt. Ông cũng quý con gái lớn của bà Tư. Con nhỏ biết điều lắm. Hồi nó mới về đây, tiền bạc không có bao nhiêu, ông Kiệt thấy thương bàn với vợ cho nó mua thiếu căn nhà. Phải, ngôi nhà bà Tư đang ngang ngược nắm quyền bên đó trước đây là của ông Kiệt. Bà quên điều đó hay cố tình quên điều đó, quên cả lúc sa cơ con mình được vợ chồng ông giúp đỡ ra sao. Con mèo nhà ông ghé sân bà nằm liếm lông, bà cầm cây rượt đánh nói nó leo lên bàn lên ghế. Tính mèo nhà nuôi bao nhiêu năm ông biết, nó ngoan ra làm sao, có mời nó cũng không thèm vô. Vậy mà bà nỡ thêm tiếng này tiếng nọ.

Sự khoan dung không phải là thứ dây có thể kéo giãn hoài được. Căng tới mức hết chịu nổi cũng phải đứt phựt. Đêm trăng tròn, cuộc đại chiến xảy ra. Sự việc tới từ mấy bó rau vườn. Vợ ông Kiệt rảnh rỗi trồng mớ rau bán lai rai cho đỡ ngứa ngáy tay chân, bà Tư cũng mua rau người ta trồng đi bán. Hai người bán chung chợ nhưng khác giá. Đồ rẫy tự trồng, vợ ông Kiệt bán theo ý thích. Khách mối thì lấy rẻ, bữa nào muốn về sớm thì mời người ta mua mão, tức là bán cả mớ với giá tình thương mến thương. Bà Tư không ưng chuyện đó. Bà nói do kiểu bán tài tử ấy mà rau bà bán ế. Vợ ông Kiệt không đồng ý. Tính vợ ông thẳng, ông thừa biết nhưng can không nổi.

Chớ không phải bà ăn lời cắt cổ, thấy ai lạ nước, lạ cái vô chợ là ngon ngọt dụ người ta mua giá trên trời? - Vợ ông Kiệt hừ lạnh - Trời đất ơi tụi học sinh có tiền bạc chi đâu mà bà nỡ gạt bán bó rau muống hai chục ngàn, gấp năm lần người ta. Bà ăn trên đầu trên cổ còn đổ thừa người khác?

Giống như được bật kíp nổ, bà Tư khơi mào cuộc cự cãi lớn nhất lịch sử xóm này. Hai người đàn bà không ai chịu thua ai, một người quyết giành lại công bằng cho mọi người, một người nhất định ngang ngược cho tới cùng. Bênh vực bên nào ông Kiệt cũng nhức đầu. Tiếng ai cũng chói như sấm báo bão. Đứng giữa hai cơn cuồng phong, ông với con bịt tai đứng chịu trận. Không dám đi vô nhà trốn, sợ một lát có chuyện chi xảy ra lại không cản kịp.

*
* *

Ông Kiệt đã tạm biệt trăng. Sao ông dám đem ghế ra sân ngồi khi nghe người này gắt gỏng người kia đay nghiến nổi. Ông cũng không biết phải làm gì. Nhún nhường hoài thì người ta lấn lướt, mà phản kháng thì họ thù. Có hành xử kiểu chi cũng không được lòng người. Ông để mặc cho vợ xử lý.

Vợ ông Kiệt được mọi người trong xóm quý lắm. Bà đối xử đàng hoàng với mọi người, nói năng phải trái rõ ràng, tính cách hào sảng đúng kiểu người miền Tây. Nhưng chuyện gì thì ra chuyện đó. Những tình thương không được trân trọng bà sẵn sàng rút lại. Mặt bằng cho kê nhờ xe nước ư, lấy lại. Bức tường lấn qua đất bên này à, mời chính quyền đo đạc, không đập bỏ thì lên phường. Bán buôn ma lanh hả, để ban quản lý chợ phân xử. Mọi người cũng chờ dịp này đã lâu, cùng nhau lên tiếng phản đối bà Tư.

Giới hạn cho hẹp hòi có lẽ một cái túi không đáy. Những bài học chẳng có giá trị gì nếu người ta một mực từ chối. Bà Tư là sắt thép, là thứ kim loại trơ lì. Bà kêu gào mọi người hùa nhau ức hiếp mình. Rồi bà âm thầm trả đũa, bằng những cách ông Kiệt không tiện kể. Chỉ là mỗi khi con ông Kiệt bật camera trước sân cho coi, ông chỉ biết lắc đầu. Sáng sáng ông chịu khó dậy sớm hơn vợ, để dội nước rửa sân.

Hay mình đem camera đi báo đi ba! - Con ông giận lắm.

Thôi con, chừa người ta đường lui. Ba là ba tội nghiệp con Lành. - Ý ông nhắc tới con gái bà Tư, dạo này đi chợ nó luôn cúi gằm mặt không dám nhìn ai.

Thằng con trai thương ba khổ tâm, bỏ tiền tháo một mảng tôn lắp mái che tự động. Đêm đêm buồn buồn, ông Kiệt ngồi trong nhà bấm nút, mái che rì rì chạy vô, lộ ra một mảng da trời. Ngắm cho đỡ héo lòng. Trăng bị giam bằng khung chữ nhật của tấm tôn mở, nhìn thương quá là thương. Ánh trăng yếu ớt cố vươn chạm tới ông, như an ủi một con người mệt mỏi.

*
* *

Chỉ có vợ ông Kiệt không cười khi nghe chuyện bà Tư. Ai nói trời phạt thì nói, còn vợ ông kêu già cả không giữ sức khỏe thì nhọc nhằn.

Bà Tư bị đột quỵ, tạm thời chân cẳng yếu ớt nằm một chỗ chờ con cái hầu hạ. Lành không than phiền mà có vẻ còn mừng, khi thấy tính má đã dịu hơn trước. Chớ bà Tư cũng còn sức đâu mà hằn học nữa. Mềm như cọng rau héo quá buổi chợ, bà nằm hờ trên giường, mắt lúc nào cũng he hé như mải suy nghĩ chuyện chi.

Không biết Lành nghe ai chỉ tắm trăng giúp phục hồi nhanh, nó đẩy má ra sân, chia phần ánh sáng với ông Tư. Ông không nói gì, lòng tiêng tiếc đêm rằm hiếm hoi đã bớt tĩnh lặng, nhưng sực nhớ người bên kia đâu còn làm phiền ông nổi. Kẻ nằm người ngồi, hai mái đầu pha trăng im lặng giữa ánh sáng đang phủ lên mình.

Bà Tư ú ớ chi đó, chắc miệng ngứa lại thèm than phiền. Nhưng rồi bà lại như nhớ chi khác, âm thanh tắt đi nhường chỗ cho tiếng côn trùng rỉ rả. Ông Kiệt liếc qua, mắt chạm mắt, thấy một khối hối hận chiếm hết ánh nhìn của bà hàng xóm. Đôi mắt ướn ướt, ánh lên dưới trăng như mắt mèo con bị chửi oan. Ông cười nhẹ đáp lại, lòng thầm nghĩ, ít nhất bà ấy đã chịu cố gắng giữ im lặng.

Ông Kiệt đứng lên, tế nhị đem ghế vào nhà. Thấy vợ, ông tiến tới kề tai thủ thỉ. Vợ ông nhún vai, te te ra ngoài kêu con gái bà Tư phụ mình dọn rửa, thay tã cho má.

Cũng chính vợ ông phát hiện ra bà Tư nằm ngoài sân bữa đó. Đêm vắng, người ta đi ngủ hoặc bịt tai núp kỹ, con cái bà Tư cũng bỏ vô nhà cho khỏe lỗ tai. Chỉ bà Tư còn đứng giữa trời, sa sả chửi cho trăng nghe. Gió có lẽ tức giùm, quật một cái làm bà té ngửa. Vợ ông Kiệt liếc nhìn camera, hóa ra đã biết từ lâu những chuyện kỳ khôi hàng xóm làm trong đêm vắng, chạy lẹ ứng cứu trước nhất. Bác sĩ nói, trễ chút có khi nguy.

Ông Kiệt nhấn nút, mái che rì rì chui vào trong. Mảng không hiện ra, trăng như đợi sẵn, ánh sáng bung tràn rọi xuống ông lấp lánh. Cơn mưa ánh bạc tắm tưới, thổi sức sống xuống từng tế bào già cỗi. Có gì như những mầm xanh cựa quậy dưới da. Ông Kiệt nghĩ, ở ngoài kia, trăng cũng đang tắm mát cho ba người đàn bà. Họ có đang ngắm trăng không, khi đang đắm mình trong biển sáng hiền hòa vỗ về.

Đêm nay trăng tròn và lớn quá. Ánh trăng sáng hơn tất cả, khiến những góc khuất tối tăm nhất cũng nhạt đi. ●

"Cầu nối" từ điện ảnh đến du lịch

Những cảnh đẹp nổi bật của Đà Nẵng khi đưa vào phim sẽ tăng sức hút đối với du khách. Ảnh: T.H

THU HÀ

Những thước phim đẹp không chỉ làm mãn nhãn người xem mà còn là cầu nối để quảng bá, thúc đẩy phát triển du lịch địa phương. Thông qua điện ảnh sẽ mở ra cơ hội cho điểm đến, từ khán giả sẽ trở thành du khách, góp phần thu hút khách và phát triển du lịch địa phương.

XÂY DỰNG "ĐIỂM ĐẾN" TRONG "ĐIỂM ĐẾN"

Nhờ điện ảnh, nhiều địa phương đã trở thành điểm đến hấp dẫn không thể bỏ qua khi đi du lịch như nơi quay bộ phim "Tôi thấy hoa vàng trên cỏ xanh" tại Phú Yên; "Mắt biếc", "Em và Trịnh" tại thành phố Huế hay trước đó là bộ phim "Kong: Đảo đầu lâu" của điện ảnh Hollywood, sau khi ra mắt cũng tạo được sức hút lớn cho điểm đến quần thể Di sản thế giới Tràng An (Ninh Bình).

Những người làm du lịch cho rằng, một thước phim ấn tượng, lan tỏa mạnh mẽ trên các trang mạng xã hội, trang thông tin điện tử sẽ tạo ra sức hút "khó cưỡng" đối với du khách.

Theo Chủ tịch Hội Khách sạn Đà Nẵng Nguyễn Đức Quỳnh, Đà Nẵng đã và đang thấy được lợi thế của điện ảnh trong quảng bá, thu hút khách du lịch. Việc tổ chức Liên hoan phim châu Á Đà Nẵng hằng năm mở ra cơ hội để ngành văn hóa du lịch thành phố kết nối trực tiếp, không chỉ với các nhà làm phim trong nước mà với cả các nhà sản xuất phim quốc tế. Bằng cách tạo ra sự kiện, Đà Nẵng đang làm sâu sắc hơn thương hiệu "thành phố sự kiện", đồng thời mong mỏi thông qua các nhà làm phim, sẽ có những dự án được quay, triển khai tại Đà Nẵng.

ĐIỆN ẢNH DẪN LỐI DU LỊCH

Những người làm du lịch cho rằng, sự kết hợp giữa du lịch và điện ảnh không chỉ mang lại hiệu quả trong việc quảng bá, mà còn mở ra cơ hội mới để xây dựng và phát triển các sản phẩm du lịch bền vững. Tổng Giám đốc Công ty CP Tập đoàn Việt An Group Nguyễn Thanh Tâm chia sẻ, sau hợp nhất, Đà Nẵng sở hữu hệ sinh thái đa dạng từ thiên nhiên hoang sơ (rừng, núi, biển) đến đô thị hiện đại, hạ tầng du lịch phát triển, bản sắc văn hóa rõ nét ở các di sản văn hóa thế giới (phố cổ Hội An, thánh địa Mỹ Sơn) mang đậm chiều sâu văn hóa bản địa...

Những điều này cho thấy tiềm năng rất lớn của Đà Nẵng, đây là "kho vàng" để các đạo diễn thỏa sức sáng tạo. Tuy nhiên, để biến tiềm năng đó thành sản phẩm du lịch điện ảnh thực sự thì ngành văn hóa và du lịch thành phố cần có chiến lược dài hơi; sự phối hợp đồng bộ giữa ngành văn hóa - du lịch và các nhà sản xuất phim.

Bên cạnh đó cần thiết lập cơ chế hỗ trợ đoàn làm phim chuyên nghiệp, linh hoạt từ việc cấp phép nhanh gọn đến hỗ trợ hậu cần, bối cảnh, con người. Song song với đó cần có kế hoạch phát triển "Film Tourism" (du lịch phim ảnh) bài bản. Nghĩa là sau khi phim được quay tại các điểm của Đà Nẵng và được phát hành, cần thiết kế các tour du lịch theo dấu phim, khuyến khích khán giả ghé thăm, đặt chân đến các địa điểm quay phim, các bối cảnh nổi tiếng có liên quan đến bộ phim. Khi đó, khán giả (du khách) được trải nghiệm không gian văn hóa, ẩm thực, con người như đã thấy trên màn ảnh, kéo dài giá trị trải nghiệm của du khách. Đồng thời, kết hợp với các sản phẩm du lịch khác, tạo thành những chuỗi sản phẩm phù hợp thị hiếu từng thị trường khách.

Thông qua sự kiện Liên hoan phim châu Á Đà Nẵng, thành phố mong muốn quảng bá hình ảnh thành phố, thu hút khách hơn nữa. Ảnh: T.H

Đồng quan điểm, ông Nguyễn Ngọc Thiện, Phó Giám đốc Công ty Dịch vụ lữ hành quốc tế Hải Vân Cát nhìn nhận, để tạo ra được những sản phẩm "theo dấu phim" trước mắt cần có sự kết nối giữa ngành du lịch và các hãng phim.

Ban đầu có thể chủ động đặt hàng hoặc đồng sản xuất những bộ phim có chủ đề, bối cảnh gắn liền với văn hóa, con người Đà Nẵng. Có các chính sách ưu đãi để thu hút các đoàn làm phim, có thể hỗ trợ về phim trường, hỗ trợ về các dịch vụ liên quan trong quá trình sản xuất phim; kết nối quảng bá, giới thiệu các điểm đến có thể trở thành phim trường; tổ chức thêm các sự kiện thường niên liên quan đến phim ảnh để thu hút truyền thông và tạo sân chơi cho các nhà làm phim trẻ.

Theo Chủ tịch Hiệp hội Du lịch- ông Cao Trí Dũng, sự kết hợp giữa điện ảnh và du lịch đem lại hiệu quả truyền thông và thu hút khách du lịch vô cùng lớn. Với rất nhiều tiềm năng và lợi thế của Đà Nẵng mới như hiện nay, nên có một đề án tổng thể trong mối quan hệ hợp tác giữa điện ảnh và du lịch, có thể xây dựng cơ sở dữ liệu sẵn có để khi các đoàn làm phim yêu cầu là có sẵn nội dung đầy đủ để giới thiệu với đối tác. Khi đó, các điều kiện cần và đủ đã có, Đà Nẵng nói riêng, Việt Nam nói chung sẽ có nhiều cơ hội để làm bối cảnh của những bộ phim lớn trên thị trường điện ảnh trong nước và quốc tế.●

---

thơ

Là một sĩ quan trẻ trong Quân đội, Trần Việt Hoàng vừa hoàn thành nhiệm vụ của một người lính, vừa hết mình với niềm đam mê văn chương. Hoàng viết cả văn xuôi và thơ. Không nỗ lực để cố tạo ra những cách tân hình thức, thơ của tác giả trẻ này mang vẻ đẹp tự nhiên, buồn lặng và khơi gợi những liên tưởng sâu xa. Bén duyên với sáng tác chỉ mới vài năm trở lại đây, Trần Việt Hoàng đã ra mắt hai đầu sách: "Ngày chưa sương vội" (Thơ, NXB Hội Nhà văn, 2024) và "Bay phía mùa" (Trường ca, NXB Văn học, 2025).

Tranh trên phố cổ Hội An

Ai vẽ tranh ở đây
khoang cửa sổ nhìn ta chỉ trả lời ngần ấy
đừng mải tìm người
hãy nhìn vào đám mây trong đó
dấu cọ xưa rồi nỗi buồn còn rõ

Phố cổ nhiều sắc nắng
người nhìn mùa hạ rồi nghĩ về ô cửa
bức tranh kia thấu suốt chuyển dời
những sắc màu dẫn gợi nhiều hơn
Ta ngắm tranh mà không cần người gọi
cánh hoa rơi trắc ẩn
phố mãi nét xưa
gương mặt người vẽ cũng đầy tình như phố
Trên phố quen vẫn lạc
nét phác khiến ta đi không tưởng
mù sương nào người bắt đầu cầm cọ
ngọn gió xa biết phố thôi mơ

Câu hỏi ấy cứ để khôn nguôi
nỗi buồn tranh xanh vào mây phố
sông Hoài lặng im khởi nguồn
căn nhà phố cổ vỗ về những nỗi niềm
muôn thuở
chiều từ lâu đã loang màu lên trống vắng.

Thổ lộ binh nhì

minh họa: HOÀNG ĐẶNG

Nơi này không cây
vật che đỡ lấy gì
binh nhì gọi những chân trời
bộ quân phục quen dần hoa trắng

Nói với ta khi trăng hạ huyền
lối về nhà cũ đèn khuya chưa tắt
tuổi đôi mươi màu mắt còn trong

Tháng năm canh bóng người
nằm ngủ
ở đây mây trắng mải nhìn
con đường sẽ hiểu
những trắc ẩn còn nơi vết đất nâu
thời gian không lâu
khi chớp mắt cánh đồng đã đỏ

Bàn tay binh nhì giữ chặt trắng có
rời đi ấy cũng vì lẽ khác
gió muộn thổi vào
kết nối này âm thầm bày tỏ
thao trường đã rõ một tấm lòng
người trai

Còn không chút nắng
để tìm gặp dáng hình tân binh
câu chuyện đâu riêng mãi
sắc lửa kia bén thuở mưa chiều
Ai có trở lại
nhớ mang nhiều bóng cây...

T.V.H

Đạo diễn Đặng Thái Huyền: Làm phim lịch sử là sứ mệnh

NAM BÌNH

Là một trong những nữ đạo diễn hiếm hoi dấn thân vào dòng phim chiến tranh, Nghệ sĩ ưu tú Đặng Thái Huyền tiếp tục khẳng định bản lĩnh của mình với "Mưa đỏ", dự án phim chiến tranh có quy mô lớn nhất của Điện ảnh Quân đội Nhân dân trong một thập kỷ qua.

Một khung hình xúc động trong "Mưa đỏ". Ảnh: ĐPCC

Mới đây, những trích đoạn đầu tiên của "Mưa đỏ" được công bố đã tạo hiệu ứng mạnh mẽ, để lại xúc cảm lặng sâu nơi người xem bởi chất liệu lịch sử bi tráng và chiều sâu nhân văn được thể hiện qua từng khung hình. Điều gì làm nên sức mạnh của bộ phim? *Đà Nẵng cuối tuần* tìm câu trả lời qua cuộc trò chuyện với đạo diễn Đặng Thái Huyền.

**** Chị và ê-kíp đã tái hiện không khí của mùa hè đỏ lửa năm 1972 ra sao?***

- *Mưa đỏ* là một lát cắt tái hiện không khí chiến tranh khốc liệt năm 1972. Chúng tôi không né tránh sự hy sinh, mất mát, không né tránh những cảnh chiến tranh quy mô. Nhưng với tôi, những khoảng lặng sau khi bom đạn đã ngừng, những giây phút người lính đối diện với chính mình cũng là những điều mà tôi quan tâm và muốn khắc họa.

Khó nhất là để tái hiện lại tinh thần kịch bản gốc của nhà văn Chu Lai nhưng cũng phải có những điều chỉnh để phù hợp điều kiện sản xuất thực tế và tình hình tài chính hiện nay của ngành điện ảnh nói chung.

Trong phim có nhiều cảnh làm tôi ám ảnh. Nhưng điều mà tôi ám ảnh nhất là khi thực hiện xong những đại cảnh, tôi và ê-kíp luôn bần thần nghĩ rằng: trên là máy bay địch quần thảo thả bom, dưới là súng đạn rợp trời... vậy mà bằng sức lực nào các bác, các chú, các anh lại có thể kiên cường bám trụ, vượt qua được 81 ngày đêm ở Thành cổ.

**** Thay vì tập trung vào tiếng súng, "Mưa đỏ" để lại nhiều dư vị nhờ những khoảng lặng. Vì sao chị lựa chọn cách thể hiện này?***

- Tôi không chỉ lựa chọn mà tôi tin đó lại chính là những dư vị đắt giá của phim. Tôi nghĩ đôi khi sự khốc liệt của cuộc chiến không nằm ở mưa bom bão đạn mà nằm ở những khoảng lặng làm tim ta thắt lại và đau đớn.

**** Khâu phục dựng bối cảnh trong "Mưa đỏ" được đánh giá là công phu, chỉn chu. Chị có thể chia sẻ thêm?***

- Để tái hiện chân thực không khí lịch sử của trận chiến Thành cổ, ê-kíp phim đã dựng trường quay rộng hàng chục hecta ngay tại Quảng Trị, cạnh dòng Thạch Hãn linh thiêng. Điểm đặc biệt là phim trường được thiết kế dựa trên nguyên mẫu di tích Thành cổ: từ cổng Đinh Công Tráng, các lớp thành bao, màu rêu phong, kết cấu tường gạch... Tất cả đều được nghiên cứu, phục dựng công phu, tỉ mỉ suốt nhiều tháng trời. Những bức tường loang vôi, từng vết nứt đổ nát không chỉ là bối cảnh, mà như mang trong mình hơi thở cuộc chiến: khốc liệt, bền bỉ và kiêu hãnh.

Phim còn huy động sự phối hợp của nhiều quân binh chủng, vũ khí, trang bị, phương tiện quân sự và có những đại cảnh, nhân sự tham gia lên tới cả ngàn người để tái hiện chân thực từng khung hình lịch sử.

**** Chị có gặp áp lực khi nhận dự án này?***

- Khi đảm trách dự án này, áp lực rất nhiều. Nhưng tôi nghĩ áp lực lớn nhất là chính mình. Tôi luôn muốn khán giả đến xem phim không chỉ với tâm thế xem một bộ phim lịch sử khô khan mà là được cảm nhận thực sự về một quãng thời gian chiến đấu vô cùng kiên cường của ông cha để thêm trân quý giá trị hòa bình của ngày hôm nay. Tôi và các đồng nghiệp đang nỗ lực hết sức cho điều đó.

Ê-kíp không coi đây là một bộ phim mà là nén tâm nhang để tri ân những anh hùng đã ngã xuống. Khi thực hiện quay phim ở Quảng Trị, thời tiết khắc nghiệt và mưa triền miên nhưng toàn bộ ê-kíp và các cơ quan binh chủng phối hợp không hề nản chí. Tất cả đều quyết tâm thực hiện bộ phim dù khó khăn gian khổ tới mấy. Hơn cả một kỷ niệm, đó là cảm xúc sẽ theo chúng tôi đến hết cuộc đời.

**** Chị đánh giá thế nào về sức mạnh, sự tinh tế của ê-kíp nữ khi làm phim chiến tranh quy mô lớn?***

- Đúng là một đặc điểm lớn và khác biệt của *Mưa đỏ* - theo tôi nghĩ - là ê-kíp chính của phim xuất hiện nhiều gương mặt nữ giới. Tôi nghĩ điểm mạnh nhất của nữ giới là không đao to búa lớn và luôn thực hiện công việc với sự tỉ mỉ, chăm chút, kiên trì, bền bỉ. Tôi nghĩ đó cũng là điều cần thiết để phim về đích an toàn, đúng tiến độ như hiện nay.

**** Chị mong muốn khán giả mang theo điều gì trong tim sau khi rời rạp?***

- Điều tôi mong lớn nhất là khi khán giả rời rạp, họ thấy mình muốn tìm hiểu sâu hơn về 81 ngày đêm Thành cổ cũng như nhiều câu chuyện chiến tranh khác của cha ông và biết trân trọng sự bình yên mình đang có. Phim chỉ là lát cắt, không thể truyền tải hết sự khốc liệt của chiến tranh. Nhưng nếu nó khơi dậy được cảm xúc, thôi thúc một suy nghĩ, một câu hỏi thì với tôi, bộ phim đã hoàn thành sứ mệnh của mình rồi.

**** Vì sao chị theo đuổi dòng phim chiến tranh dù dòng phim này khó thực hiện?***

- Trong sự nghiệp, tôi làm nhiều thể loại, không chỉ chiến tranh nhưng đúng là khán giả nhớ tôi nhiều nhất qua các phim về đề tài hậu chiến, chiến tranh cách mạng. Tôi xem đó là niềm hạnh phúc. Khi làm phim lịch sử, tôi không coi đó là nhiệm vụ, mà còn như một sứ mệnh. Và tôi trân trọng từng cơ hội được làm nghề như thế!

**** Xin cảm ơn chị và chúc chị luôn hạnh phúc, thành công!***●

Nhắc đến Nghệ sĩ ưu tú Đặng Thái Huyền, người ta nghĩ ngay tới một nữ đạo diễn thành công ở các phim về đề tài chiến tranh và hậu chiến. Chị đã khẳng định tên tuổi qua nhiều bộ phim, như: *Người trở về, Mười ba bến nước, Vũ khúc ánh trăng, Đất lành, Nơi ta không thuộc về*…

Trong đó, phim *Mười ba bến nước* giành 6 Bông sen Vàng ở hạng mục: Phim hay nhất, Đạo diễn xuất sắc nhất, Quay phim xuất sắc nhất, Nam và nữ diễn viên chính xuất sắc nhất và Nữ diễn viên phụ xuất sắc nhất tại Liên hoan phim Việt Nam lần thứ 16.

Ở Liên hoan phim Việt Nam lần thứ 19, chị giành 4 giải thưởng trên 10 hạng mục. Với thể loại phim truyện nhựa, bộ phim *Người trở về* giành giải Ban giám khảo và giải Tác giả kịch bản xuất sắc. Ở thể loại phim truyện video, phim *Đất lành* đoạt Giải bông sen Bạc, Giải đạo diễn xuất sắc…

"Mưa đỏ" - Bi tráng một thời hoa lửa

Mưa đỏ là phim truyện điện ảnh về đề tài chiến tranh cách mạng, do nhà văn Chu Lai viết kịch bản và Nghệ sĩ ưu tú Đặng Thái Huyền đạo diễn. Lấy cảm hứng và hư cấu từ sự kiện 81 ngày đêm bảo vệ Thành cổ Quảng Trị năm 1972, bộ phim khắc họa sâu sắc tinh thần chiến đấu kiên cường của cán bộ, chiến sĩ Quân đội nhân dân Việt Nam và nhân dân Quảng Trị - những con người đã lấy tuổi hai mươi làm lá chắn, lấy máu mình viết nên bản hùng ca bi tráng giữa mùa hè đỏ lửa miền Trung.

Cuộc chiến không chỉ nằm ở mặt trận Thành cổ mà còn kéo dài đến bàn đàm phán tại Hội nghị Paris, nơi bản lĩnh và trí tuệ Việt Nam tiếp tục giành thắng lợi trong mặt trận ngoại giao. Chính tinh thần tử thủ dưới mưa bom không phải để thắng một trận đánh, mà để viết nên câu chuyện hòa bình, độc lập đã làm nên bước ngoặt cho Đại thắng mùa Xuân 1975, giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước. Xuyên suốt bộ phim là những lát cắt vừa khốc liệt, vừa nhân văn - nơi tình đồng chí, đồng đội thắp lửa trong đêm tối chiến tranh; nơi tình thân, tình yêu lứa đôi vẫn lung linh giữa bom đạn.

Mưa đỏ là món quà nghệ thuật đầy ý nghĩa nhân kỷ niệm 80 năm Cách mạng Tháng Tám và Quốc khánh 2/9. Phim dự kiến khởi chiếu ngày 22/8/2025, quy tụ dàn diễn viên tài năng: Nghệ sĩ nhân dân Trần Lực, Nghệ sĩ ưu tú Trọng Hải, Đinh Thúy Hà, Thân Thúy Hà, Hứa Vĩ Văn… cùng nhiều gương mặt trẻ, như: Đỗ Nhật Hoàng, Phương Nam, Nguyễn Hùng, Lâm Thanh Nhã…

Những câu thơ mang hình hài đất nước

TỐNG PHƯỚC BẢO

Lữ Mai vừa ra mắt tập thơ "Dắt nhau về cũ" (NXB Hội Nhà văn, 2025). Điều khiến nhiều người phải để ý, là mỗi bài thơ lại nói về một tỉnh thành của Việt Nam, lấy theo dấu mốc 63 tỉnh thành, trước sáp nhập.

Chuyến "dắt" người đọc quay về với những ký ức của quê xứ khiến bất kỳ ai đọc tập thơ cũng thấy được chính mình trong nỗi nhớ thao thiết cố thổ. Đúng 63 bài thơ, là ngần ấy ký ức như một cung đường thiên lý đầy ngẫu hứng.

CẢM XÚC NGƯỢC DÒNG KÝ ỨC

Hội ngộ quê hương qua những câu chữ đôi khi là một cảm xúc đặc biệt. Tôi bắt gặp quê nội mình hiện lên rưng rức một quãng thời nhớ thương. *"Điên điển vàng cơn mộng/ lũ rút rồi lúa lại mênh mông/ không chịu yên giấc bồi"*. Ít ai biết An Giang cũng có cái chợ nổi nức tiếng với dân thương hồ, một chợ nổi không để làm du lịch, mà thực sự là cuộc bán buôn ngả giá của dân bản địa, đó là chợ nổi Long Xuyên. Nhiều phận đời đi qua mưa lũ, đi qua lớn ròng con nước, đi qua những mùa điên điển vàng sông để bám víu vào chiếc ghe tò te mà sống cạn cùng đời mình với châu thổ Cửu Long. Kỳ thực, những câu thơ viết về xứ đồng tứ giác khiến tôi như bị dắt đi hun hút về nẻo ký ức. Một chuyến đi trôi theo nẻo lành của niệm ý.

Tôi đọc tập thơ và tự nghĩ, nếu không phải là mình, mà là một đứa con nào đó của An Giang, của châu thổ chín nhánh sông, hay của thủ đô ngàn năm văn hiến, của khúc ruột miền Trung gánh hai đầu đất nước đều có thể tìm thấy được những xưa xa cũ càng xứ mình trong câu thơ của Lữ Mai. Một tập thơ mang ý tưởng họa lại hình hài đất nước bằng thi ca đầy mới mẻ. Hầu hết bài thơ trong tập "Dắt nhau về cũ" đều cho thấy sự cảm nhận tinh tế của Lữ Mai về tỉnh, thành mà cô nhắc đến. Đôi khi chỉ cần bắt đúng một chi tiết nhỏ nhưng Lữ Mai đã chuyển tải thông điệp phổ quát, để người đọc hiểu ngay đang nói về nơi nào trên đất nước này.

Như chính những câu thơ viết về thành phố Đà Nẵng, đầy tính gợi mở khiến ai đọc qua cũng biết. *"Thành phố dựng bằng gió biển/ và ký ức những cây cầu/ nối chông chênh sang bình yên/ bước chân rụng lòng ta nắng mỏng"*. Kỳ thực, chỉ bằng những hình ảnh được nhắc đến trong bốn câu thơ, khi ghép nối lại, độc giả như thấy Đà Nẵng hiện lên bằng những cây cầu nối liền một dải đất hiền hòa với gió biển lồng lộng và nắng mỏng tang soi bóng người trong một buổi chiều vàng dịu dàng.

Tôi đã có những buổi chiều rong ruổi đường Bạch Đằng, dọc theo bờ tây sông Hàn, từ hướng cầu Rồng đến cầu Trần Thị Lý, nên bốn câu thơ bỗng khiến mình trỗi dậy ký ức mênh mang. Bỗng thèm một buổi chiều thu nghe sông Hàn hát bằng những cơn sóng gợn lao xao, ngửa mặt đón cơn gió mát từ sông phả vào, dòm nắng đuổi theo chân mình. Ký ức đôi khi lại khiến người ta xao xác lòng mỗi lần trở lại và khắc ghi một địa danh trong tim mình.

CUỘC LỮ HÀNH BẰNG THƠ

Hành trình sống của chúng ta là hành trình dài, được ghép lại bằng những chuyến đi, được nối kết bằng những ký ức. Chính vì thế, tập thơ lần này của Lữ Mai như một cuộc "lữ hành" mà ở đó, tấm vé ký ức dường như chỉ một chiều. Chúng ta cứ đi, cứ lần giở từng trang sách và hạnh ngộ với ký ức bằng một tâm thức rưng rức. Bởi đó là ký ức, nên dẫu buồn lắng, dẫu vui lên thì cũng khiến ta bồi hồi bước tiếp trên hành trình này.

Thơ khiến độc giả háo hức lật tiếp đó mới chính là một tập thơ hay. Dĩ nhiên cái hay phải bao gồm chất lượng thơ, sự sắp xếp có ý đồ, và hơn nữa là chủ thể dẫn dắt được tính toán kỹ lưỡng. Nếu tựu trung ba yếu tố này, tôi cho rằng Lữ Mai quả đúng là một nhà thơ khéo léo, tinh ý và năng động. Bởi chị dùng chính ký ức không thể phai mờ của từng người con trên từng tỉnh thành để gieo vào họ rung động của tình yêu quê hương. Từ đó, thơ của Lữ Mai tự khắc theo tình yêu này mà đi muôn phương. Thơ có một chuyến viễn du và tác giả vì thế cũng neo đậu cái tên mình vào lòng độc giả.

Lữ Mai từng nói về tập thơ này: "Tổ quốc trong tim, trong thơ, chỉ cần ta luôn thương, nhớ để rồi tiếp tục bước đi...". Và tôi tin, ai cũng có cho riêng mình một mảnh đất, một vùng quê, một tình yêu xứ sở. Vậy nên những câu thơ trong "Dắt nhau về cũ" mang hình hài đất nước trong thời khắc này, hiện lên một thông điệp: Văn chương đi cùng thời cuộc. Văn chương cũng như bao ngành nghề khác, cũng tiếp bước đất nước hướng về tương lai.●

Sách cũ "chuyển trạm"

HOÀNG NHUNG

Trong ngôi nhà ngập tràn màu xanh của hoa lá ở số 48/5 Lý Tự Trọng, phường Hải Châu, những cuốn sách cũ có một đời sống khác, khi rời nhà của độc giả và hiện diện trên giá sách của Chái nhà xanh. Những cuốn sách cũ được trao gửi cho những bạn đọc mới, đồng nghĩa với tri thức được nhận lại và trao đi.

Không gian sách cũ ở Chái nhà xanh, có một bàn sách ngoại văn dành cho các bé. Ảnh: H.N

SÁCH CHỜ BẠN MỚI

Những cuốn sách nếu nằm im trên giá sẽ không phát huy hết giá trị của nó, sách cần được nhiều người đọc, chạm tay vào, để tri thức được trao đi, lúc đó cuốn sách sẽ có một đời sống phong phú, được lan tỏa và nhắc đến. Đó cũng là tâm niệm của Ngô Thị Hân khi em từ bỏ công việc ổn định ở Thành phố Hồ Chí Minh, vác theo 5 thùng sách cũ và chọn Đà Nẵng làm chốn dừng chân với người bạn Hoàng Anh, một cô gái học ngành thiết kế đồ họa, giờ rẽ ngang để chế tạo các món đồ thủ công với nhựa epoxy.

Trên 300 đầu sách cũ do Hân tích trữ trong hơn 10 năm, với nhiều thể loại. Chỉ một thời gian ngắn, trạm sách Chái nhà xanh mở cửa, mỗi ngày có hàng chục lượt bạn đọc tìm đến mua sách. Nhiều khách hàng ở các tỉnh phía Bắc, An Giang, Lâm Đồng gửi sách cho Hân bằng cách chụp ảnh, quay video xem tình trạng sách để cô định giá. Theo Hân, hầu hết độc giả tìm đến đây đều quan tâm việc đọc, nhiều người chọn những cuốn sách đã lâu không tái bản, có giá trị. "Sách cũ có giá rẻ hơn. Nhiều người vì điều kiện cũng khó trữ sách trong nhà, vì thế sách cũ vẫn có cơ hội phát triển. Làm công việc này, mình nhận được nhiều sự dễ thương như có cuốn còn kẹp những đoạn ghi cảm nhận, nhiều cuốn còn nguyên lời đề tặng", Hân chia sẻ.

KHÔNG GIAN WORKSHOP TỪ NHỰA EPOXY

Bước lên tầng hai của Chái nhà xanh là không gian để các bạn sinh viên tự học, đọc sách hay ngắm nhìn trong im lặng ban công ngập tràn màu sắc của giàn hoa sử quân tử. Ở đây, Hoàng Anh thường xuyên mở workshop, làm đồng hồ từ nhựa epoxy, khung ảnh, đến các vật dụng nhỏ như ly cốc và khay đựng đồ và nhiều tác phẩm độc đáo khác với hiệu ứng 3D. Hiện các bạn đang gửi sản phẩm ở một số cửa hàng lưu niệm. Trải nghiệm này hứa hẹn giúp các bạn trẻ tạo ra những sản phẩm handmade độc đáo, đầy tính sáng tạo.

Một khung cửa sổ đẹp như bức tranh, xung quanh là những cuốn sách văn học mà có thể lâu rồi bạn không còn gặp do không tái bản. Ảnh: H.N

Đến với Chái nhà xanh, mọi người có một không gian tràn ngập màu xanh từ tường nhà do hai cô gái tự sơn, những giàn cây và vài khung cửa sổ đẹp như tranh, có những cuốn sách tuy cũ nhưng được giữ gìn cẩn thận... Hai cô gái, Hân đến từ Đồng Nai, Hoàng Anh đến từ Gia Lai cùng hội ngộ tại thành phố biển xinh đẹp, cùng hân hoan vui vẻ chờ bạn, và đón nhận những cuốn sách "cũ người mới ta" ở một trạm sách vô cùng dễ thương.●

Người ta thương nhau

"Có gì đẹp trên đời hơn thế/ Người yêu người, sống để yêu nhau". (*)

UYÊN THƯ

Sáng hôm đó, tôi đặt cuốc xe ôm công nghệ đến bệnh viện có chút việc. Anh tài xế đón tôi, mặc chiếc áo phông bạc màu như đã đi qua nhiều sớm nắng chiều mưa. Xe chạy được một đoạn, anh hỏi nhỏ: "Em đi làm hả?". Tôi đáp khẽ: "Dạ", chẳng nghĩ gì nhiều.

Tới nơi, anh chẳng những kiên quyết từ chối số tiền tôi gửi thêm mà còn thối dư tiền. Rồi anh vội vã phóng xe đi, để tôi không thể không nhận món quà nhỏ ấy. Số tiền không nhiều nhưng bao la nghĩa tình. Tôi không phải y bác sĩ, chỉ ghé bệnh viện để làm việc khác. Nhưng anh tin tôi là một trong những "thiên thần áo trắng" và chọn cách gửi trao niềm thương như thế. Tôi rưng rưng xúc động nhiều ngày liền với điều dịu dàng ấy.

Vài ngày sau, lại thêm một câu chuyện ấm áp khác. Ông Lein Riches, du khách đến từ Australia, viết bài cầu cứu trên nhóm cộng đồng vì con gái vô tình đánh rơi chiếc nhẫn đính hôn trên bãi tắm Cửa Đại. Tình cờ biết thông tin, anh Phan Thanh Trinh rủ anh Phạm Nhữ Đông (cùng trú phường An Hải, đều là cán bộ Đội Quản lý trật tự du lịch biển thuộc Ban Quản lý bán đảo Sơn Trà và các bãi biển du lịch Đà Nẵng), tranh thủ ngoài giờ làm cùng nhau mang máy dò kim loại vào phường Hội An Đông.

Anh Phan Thanh Trinh hỗ trợ du khách tìm chiếc nhẫn đánh rơi ở biển. Ảnh: Lein Riches

Nắng tháng 7 đổ lửa, hai người đàn ông bước chậm rãi trên bãi biển rộng, cắm cúi dò từng mét cát. Cuối cùng, sau bao nỗ lực, chiếc nhẫn trị giá hơn 2.000 USD được tìm thấy, giữa nước mắt vỡ òa của người mất và nụ cười hạnh phúc của người tìm.

Chỉ mới tháng 5 này, một bài viết của nhà báo Cath Johnsen trên The New Zealand Herald đã khiến tôi xúc động sâu sắc. Đi qua nhiều nơi trên đất nước Việt Nam, bà không chỉ ấn tượng với cảnh sắc thiên nhiên mà còn trân trọng sự tử tế của con người: một lời khen chân thành, một cái nhìn trìu mến dành cho một người xa lạ; những phần "cơm treo", "cà phê treo"; đôi vợ chồng trẻ ở miền Tây chủ động đề nghị chụp một tấm ảnh cho bà và bạn...

Từ đó, bà xúc động khi Việt Nam coi trọng giá trị văn hóa của việc hỗ trợ. Và Johnsen kết lại bài viết rằng: tinh thần "tương thân tương ái" của người Việt Nam sẽ đủ rộng để bao dung những con người dễ bị tổn thương nhất.

Tôi hay gọi đó là: "Người ta thương nhau".

Thương nhau, nên anh tài xế mới bày tỏ tình yêu dịu dàng cho các y, bác sĩ. Thương nhau, nên anh Trinh, anh Đông mới không ngại vượt cả đoạn đường xa để tìm giúp một chiếc nhẫn cho người chưa từng quen biết. Và bởi thương nhau, nên những điều tử tế nảy mầm mỗi ngày...

Giữa thành phố nhộn nhịp, giữa bao cuộc ngược xuôi, mỗi hành động tử tế giống như một hạt giống gieo xuống đất, mà chỉ cần có người vun bồi sẽ lan tỏa rộng khắp. Như Đạt-lai Lạt-ma từng nói: "Như những gợn sóng lăn tăn tỏa ra khi một hòn sỏi rơi xuống mặt nước, những hành động của từng cá nhân nhỏ lẻ cũng có thể đạt được hiệu ứng lan tỏa rộng khắp".

Mỗi người đều mang trong mình sức mạnh âm thầm: trái tim biết rung cảm và lòng cảm thông chân thành. Khi ta bắt đầu gửi chút yêu thương vào từng hành động nhỏ, dẫu giản dị như một nụ cười, một lời hỏi han, hay một cái nắm tay đúng lúc, ta đang thay đổi thế giới này, theo một cách chậm rãi mà bền bỉ. Mỗi hành động tử tế hôm nay đều là hạt giống được ươm mầm, để rồi ngày mai nở thành những bông hoa tươi đẹp trong lòng ai đó.

Nhà hoạt động nhân quyền Nam Phi Desmond Tutu từng khẳng định: "Hãy làm phần việc tốt đẹp nhỏ bé của bạn, ngay tại nơi bạn đang sống; chính những điều tốt nhỏ bé ấy, khi cộng lại, sẽ làm nên sức mạnh lớn lao làm lay chuyển cả thế giới".

Tôi tin, mỗi người trong chúng ta đều có thể lay chuyển thế giới, chỉ bằng một điều giản dị: thương nhau!●

(*) *Bài ca mùa xuân 1961*, Tố Hữu

Người trẻ khởi nghiệp

KHÁNH NGÂN

Với ý chí vươn lên và khát vọng làm giàu ngay trên mảnh đất quê hương, thời gian qua, nhiều đoàn viên, thanh niên trên địa bàn thành phố đã chủ động khởi nghiệp với các mô hình sản xuất, kinh doanh sáng tạo, hiệu quả.

Nguyễn Ngọc Kim Anh với sản phẩm rượu nếp. Ảnh: NVCC

Lê Thanh Đán (SN 1993, phường Hải Vân) cải tạo khu vườn, phát triển mô hình du lịch. Ảnh: NVCC

Những nỗ lực khởi nghiệp không chỉ mang lại thu nhập ổn định cho bản thân và gia đình mà còn góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế địa phương.

KHỞI NGHIỆP TỪ NGHỀ CỦA GIA ĐÌNH

Từ tình yêu với nghề truyền thống của gia đình, Nguyễn Ngọc Kim Anh (SN 1997, xã Hòa Tiến) gắn bó với rượu nếp, mong giữ lại hương vị xưa.

Trước khi bắt đầu hành trình khởi nghiệp, Kim Anh từng theo học Quản trị dịch vụ du lịch và lữ hành tại Trường Đại học Kinh tế (Đại học Đà Nẵng). Sau khi tốt nghiệp, Kim Anh làm việc trong ngành du lịch, tuy nhiên công việc bị gián đoạn do ảnh hưởng của Covid-19. Chị quyết định cùng mẹ khởi nghiệp sản phẩm rượu nếp - nghề truyền thống của gia đình, đồng thời cũng là cách để cùng mẹ hồi sinh lại niềm đam mê mà bà từng gác lại suốt nhiều năm.

Theo Kim Anh, nhu cầu sử dụng rượu nếp tại địa phương những năm gần đây có xu hướng gia tăng, đặc biệt vào các dịp lễ, Tết, giỗ chạp, cưới hỏi hay làm quà biếu. Bên cạnh đó, ngày càng có nhiều người tiêu dùng trẻ quan tâm đến các sản phẩm truyền thống, nên cần chú trọng cải tiến mẫu mã, hương vị và bảo đảm vệ sinh an toàn thực phẩm.

Hiện cơ sở đạt doanh thu trung bình từ 60-80 triệu đồng/tháng, tùy mùa vụ và chương trình quảng bá. Sau khi trừ chi phí, lợi nhuận đạt ổn định, đặc biệt từ khi mở rộng bán hàng online và tham gia các hội chợ trong, ngoài nước.

Chị Kim Anh chia sẻ, cơ sở đang mở rộng quy mô sản xuất nhằm đáp ứng tốt hơn nhu cầu thị trường, đặc biệt vào các dịp cao điểm cuối năm. Song song đó, chị cũng phát triển thêm nhiều dòng sản phẩm mới như: rượu nếp cẩm, cocktail trái cây, kẹo chuối, mứt me, mứt chanh... nhằm đa dạng hóa sản phẩm, phục vụ nhiều nhóm khách hàng khác nhau. Ngoài ra, tìm kiếm đối tác để từng bước đưa sản phẩm ra thị trường quốc tế.

KHỞI NGHIỆP TỪ "SẴN CÓ"

Sau Covid-19, nhận thấy nhu cầu cắm trại, nghỉ dưỡng giữa thiên nhiên tăng cao, anh Lê Thanh Đán (SN 1993, phường Hải Vân) mạnh dạn mở khu cắm trại ngay trên mảnh vườn của gia đình.

Từ nguồn vốn hỗ trợ của gia đình, anh Đán vay thêm 50 triệu đồng để cải tạo khu vườn rộng 3.000m^2 thành điểm du lịch sinh thái kết hợp lưu trú. Anh thiết kế 4 phòng ngủ, 21 lều với sức chứa khoảng 100 người, phục vụ nhu cầu tham quan, nghỉ dưỡng, chụp ảnh đồng lúa, trải nghiệm cắm trại qua đêm, đốt lửa trại, đàn hát, giao lưu văn nghệ...

Không dừng lại ở đó, anh Đán còn tổ chức hoạt động trải nghiệm văn hóa truyền thống của đồng bào Cơ Tu, hướng dẫn du khách tham quan làng nghề dệt thổ cẩm, tìm hiểu ẩm thực và đời sống bản địa.

Anh Đán bày tỏ, trước đây khu đất chủ yếu dùng để nuôi gà và trồng cây ăn quả nhưng hiệu quả kinh tế không cao. Nhận thấy tiềm năng từ chính quê hương và điều kiện sẵn có của gia đình, anh quyết định chuyển hướng sang phát triển du lịch. Từ khi chuyển hướng, thu nhập gia đình ổn định hơn, cuộc sống khấm khá rõ rệt. Hiện thu nhập hằng tháng dao động từ 10-20 triệu đồng.

Theo anh Đán, thời gian tới, anh dự định mở rộng thêm các loại hình dịch vụ, hướng tới xây dựng hệ sinh thái du lịch trải nghiệm bền vững. Bên cạnh việc nâng cấp cơ sở hạ tầng và mở rộng quy mô đón khách, anh Đán đang lên kế hoạch tổ chức các workshop trải nghiệm như nấu ăn dân dã, làm đồ thủ công... Đồng thời triển khai các tour du lịch văn hóa, đưa du khách khám phá đời sống, phong tục, làng nghề địa phương. Anh kỳ vọng, những hoạt động này sẽ góp phần bảo tồn bản sắc văn hóa, đồng thời mở ra cơ hội khởi nghiệp cho nhiều bạn trẻ cùng chí hướng tại quê hương.●

Đại tá Trần Hồng và hai bức chân dung đặc biệt

AN CA

Nếu ai lần đầu tiên bước chân vào căn gác nhỏ ở số 3 Đường Thành, nằm trong khu phố cổ Hà Nội của Nghệ sĩ nhiếp ảnh, Đại tá Trần Hồng, hẳn đều có cảm giác như đang bước vào một "bảo tàng" thu nhỏ. Trên những bức tường cũ kỹ treo đầy chân dung các nhân vật đã đi cùng lịch sử...

Nghệ sĩ nhiếp ảnh Trần Hồng *(thứ 2 từ phải sang)* tại triển lãm Ký ức và huyền thoại. Ảnh: NVCC

Mùi giấy ảnh cũ, mùi gỗ lâu ngày, mùi hoa tươi, mùi trà nóng phảng phất hòa quyện giọng nói thân tình mang âm sắc miền Trung của chủ nhà, tất cả tạo nên bầu không khí thật gần gũi, ấm áp.

GÌN GIỮ KÝ ỨC BẰNG HÌNH ẢNH

Đây từng là nơi sinh sống của gia đình Nghệ sĩ nhiếp ảnh Trần Hồng, giờ đã trở thành một "nhà lưu niệm" đặc biệt để ông đón tiếp những đoàn khách từ khắp nơi tìm đến, vừa để chiêm ngưỡng những bức ảnh đi cùng lịch sử, vừa nghe ông kể về cuộc đời làm báo, với những chuyến đi dài xuyên suốt đất nước, và những ký ức quý báu được ông trân trọng gìn giữ qua ống kính.

Đại tá - nhà báo - Nghệ sĩ nhiếp ảnh Trần Hồng sinh năm 1947 tại Hương Khê, Hà Tĩnh. Ông từng là phóng viên ảnh của Báo Quân đội Nhân dân, hội viên Hội Nghệ sĩ Nhiếp ảnh Việt Nam. Với ông, nhiếp ảnh không chỉ là nghề, mà là sứ mệnh; chiếc máy ảnh là một thứ vũ khí đặc biệt để ông bắt lại những khoảnh khắc quý giá, để ký ức được gìn giữ mãi mãi.

Ông từng nói: "Ảnh là cái nhìn của người cầm máy. Đúng - sai, tốt - xấu, tất cả đều bắt đầu từ cái nhìn ấy. Chọn cho mình một chỗ đứng để chớp được những nét tinh vi, sâu kín nhất của một tâm hồn, một nhân cách - đó là trách nhiệm to lớn, thiêng liêng của một công dân mang tư cách nghệ sĩ".

Từ sau năm 1975, ông bắt đầu một hành trình dài đằng đẵng, đi qua những vùng quê heo hút, len lỏi vào từng ngôi làng nhỏ dọc dải đất hình chữ S để chụp chân dung những người mẹ. Đó là những người mẹ của thời hậu chiến - họ không còn nghe tiếng bom rơi, nhưng trong lòng vẫn âm ỉ những nỗi đau mất mát chưa một ngày nguôi ngoai. Trong mắt ông, mỗi gương mặt mẹ là một pho sử sống, ẩn chứa cả nước mắt, nụ cười và nghị lực phi thường của một thế hệ đã dâng trọn tuổi thanh xuân, những đứa con cho đất nước.

Sau gần nửa thế kỷ miệt mài bấm máy, vừa qua, một triển lãm cá nhân của ông mang tên "Ký ức và Huyền thoại" được tổ chức với 50 bức chân dung Bà mẹ Việt Nam Anh hùng được trưng bày trang trọng, mỗi bức ảnh như một lời thì thầm, kể những câu chuyện đời, chuyện người.

Triển lãm nhanh chóng trở thành một hiện tượng, thu hút những dòng người nối dài không ngớt. Trong số họ, có rất nhiều bạn trẻ, có cả những du khách quốc tế, tất cả đều đứng lặng thật lâu trước từng khung hình, như đang đối diện với ký ức của một dân tộc, với ánh mắt và nụ cười của những người mẹ bình dị mà phi thường.

HUYỀN THOẠI MẸ

Trong số các bức tranh tại triển lãm có hai bức chân dung về Bà mẹ Việt Nam Anh hùng Nguyễn Thị Thứ ở thôn Thanh Quýt, xã Điện Thắng, Điện Bàn, Quảng Nam (nay là phường Điện Bàn Bắc, thành phố Đà Nẵng), Mẹ có 9 người con, 1 con rể và 1 cháu ngoại đều hy sinh cho Tổ quốc, đã gây xúc động mạnh mẽ nhất.

Bức đầu tiên có tên "Đợi con về" được ông chụp vào năm 2001, Mẹ Thứ ngồi lặng lẽ bên mâm cơm, trên đó bày sẵn 9 chiếc bát, 9 đôi đũa, như thể Mẹ vẫn chờ đợi các con trở về sum họp. Kể về khoảnh khắc đặc biệt này, ông nói: "Bất chợt bữa đến nhà, tôi thấy Mẹ đang ngồi như thế này. Mẹ nói, bà vẫn đợi nó về, 9 thằng chắc chắn có một thằng về với tôi, chắc chắn thế... Tôi bấm máy mà hai tay run rẩy, ghi lại hình ảnh một người mẹ trái tim vẫn còn chứa đầy hy vọng trước sự mất mát hy sinh".

Bức thứ hai, mang tên "Giấc mơ của bà mẹ", được ông chụp vào khoảng năm 2004, khi Mẹ Thứ vừa tròn 100 tuổi. Hôm ấy, trong một lần tình cờ ghé thăm, ông bắt gặp Mẹ đang ngủ trưa trên chiếc giường tre đơn sơ. Ánh sáng hắt nhẹ qua ô cửa, in bóng chiếc khăn rằn của mẹ lên di ảnh của người con trai đã ngã xuống. Một khoảnh khắc tưởng chừng tĩnh lặng, nhưng lại lay động sâu sắc: dường như trong giấc ngủ, mẹ đang gặp lại từng gương mặt con - những đứa con chưa một lần kịp về bên mâm cơm đầy đủ.

"Mẹ vẫn sống để chờ đợi con, nhưng những cuộc trở về chỉ có trong giấc mơ, dường như mẹ đã được gặp mặt từng người con trai của mình...", Đại tác Trần Hồng bồi hồi. Khoảnh khắc ấy, bằng tất cả sự tinh tế và nhạy cảm của một người cầm máy, ông đã chụp được một bức chân dung thấm đẫm tình mẫu tử, vừa đau thương, vừa thiêng liêng.

Sau hơn một tháng rưỡi trưng bày, bộ ảnh đã được ông trao tặng cho Bảo tàng Phụ nữ Việt Nam như một cách gửi gắm thông điệp về tình mẫu tử, lòng yêu nước và sự tri ân sâu sắc đến các thế hệ mai sau, để những người trẻ hôm nay ghi nhớ rằng tự do và hòa bình là cái giá mà thế hệ ông bà, cha mẹ đã phải đánh đổi bằng cả cuộc đời.●

Lịch trình lễ kỷ niệm, diễu binh, diễu hành kỷ niệm 80 năm Quốc khánh 2/9

Lễ kỷ niệm, diễu binh, diễu hành nhằm khẳng định vị trí, tầm vóc vĩ đại, giá trị lịch sử to lớn của Cách mạng Tháng Tám và sự ra đời của nước Việt Nam Dân chủ cộng hòa, nay là nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam trong lịch sử đấu tranh dựng nước, giữ nước của dân tộc dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam.

Các hoạt động của lễ kỷ niệm góp phần giáo dục lý tưởng cách mạng, truyền thống yêu nước, lòng tự hào, tự tôn, tinh thần đại đoàn kết dân tộc; khắc sâu đạo lý "Uống nước nhớ nguồn"; thể hiện lòng biết ơn sâu sắc các thế hệ đã hy sinh xương máu vì độc lập, tự do, thống nhất của Tổ quốc; khơi dậy chủ nghĩa anh hùng cách mạng; ý chí tự lực, tự cường và khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc theo tinh thần Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng.

Địa điểm tổ chức lễ kỷ niệm, diễu binh, diễu hành tại Quảng trường Ba Đình và một số tuyến đường trung tâm của Thủ đô Hà Nội (Theo Đề án tổ chức diễu binh, diễu hành trong Lễ kỷ niệm, diễu binh, diễu hành của Bộ Quốc phòng).

Thành phần tham dự buổi lễ dự kiến khoảng 30.000 người, không bao gồm lực lượng diễu binh, diễu hành.

Chương trình cụ thể:

- 6 giờ 30 phút: Rước đuốc truyền thống.
- 6 giờ 45 phút: Nghi Lễ chào cờ.
- 6 giờ 50 phút: Tuyên bố lý do, giới thiệu đại biểu.
- 7 giờ 5 phút: Diễn văn của Lãnh đạo Đảng, Nhà nước.
- Từ 7 giờ 45 phút: Chương trình diễu binh, diễu hành.
- Từ 9 giờ 45 phút đến 10 giờ: Màn đồng diễn nghệ thuật.

Lịch sơ duyệt, tổng duyệt

- Sơ duyệt: 21 giờ ngày 27/8/2025 (thứ tư).

Dự phòng ngày 28/8/2025 (thứ năm).

- Tổng duyệt: 7 giờ ngày 30/8/2025 (thứ bảy).

Dự phòng ngày 31/8/2025 (chủ nhật).

H.S

Ra mắt MV "Công an Hà Nội trong trái tim tôi"

MV "Công an Hà Nội trong tim tôi - CAHN in my heart" vừa chính thức ra mắt khán giả cả nước.

MV là sản phẩm âm nhạc đặc biệt được hoàn thiện trong thời điểm lực lượng Công an Thủ đô đang tích cực chuẩn bị cho chuỗi sự kiện kỷ niệm 80 năm Ngày truyền thống Công an nhân dân và 20 năm Ngày hội Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc.

Tác phẩm do tác giả Bùi Quang và Lê Duy (Phòng Công tác chính trị, Công an thành phố Hà Nội) sáng tác, với phần biểu diễn của các cán bộ, chiến sĩ công an Thủ đô cùng 150 diễn viên phụ họa.

MV được hình thành từ chính những trải nghiệm thực tế, cảm xúc chân thành và tinh thần trách nhiệm của người chiến sĩ công an. Đây không chỉ là sản phẩm nghệ thuật, mà còn là thông điệp tri ân, tự hào về chặng đường 80 năm chiến đấu, xây dựng và trưởng thành của lực lượng Công an nhân dân.

H.S

THÔNG BÁO BÁN ĐẤU GIÁ CỔ PHẦN CTCP XÂY LẮP BƯU ĐIỆN MIỀN TRUNG DO TẬP ĐOÀN BƯU CHÍNH VIỄN THÔNG VIỆT NAM SỞ HỮU

1. Cổ phần bán đấu giá: **Cổ phần CTCP Xây lắp Bưu điện Miền Trung**

2. Địa chỉ Công ty: 50B Nguyễn Du, phường Hải Châu, thành phố Đà Nẵng

3. Điện thoại: 0236 374 5555 Fax: 0236 386 3669

4. Ngành nghề kinh doanh chính: Xây dựng công trình kỹ thuật dân dụng khác. Chi tiết: Xây dựng các công trình chuyên ngành, công nghiệp và dân dụng; Xây dựng các công trình chuyên ngành bưu chính, viễn thông, điện tử, tin học, thông gió, điều hòa và cấp thoát nước; Xây dựng các công trình công nghiệp, dân dụng và trang trí nội ngoại thất; Xây dựng nền móng công trình, kết cấu hạ tầng các công trình cầu đường, sân bay bến cảng, đê điều, đường dây và trạm biến thế điện, cột ăng ten. Mã ngành: 4290

5. Vốn điều lệ thực góp: **9.987.660.000 đồng**

6. Số lượng cổ phần bán đấu giá: **150.000 cổ phần**, chiếm tỷ lệ 15,02% vốn điều lệ

7. Mệnh giá: **10.000 đồng/cổ phần** *(Mười nghìn đồng/cổ phần)*

8. Loại cổ phần: Cổ phần phổ thông

9. Giá khởi điểm: **44.638 đồng/cổ phần** *(Bốn mươi bốn nghìn sáu trăm ba mươi tám đồng/cổ phần)*

10. Tổ chức tư vấn: CTCP Chứng khoán Sài Gòn - Hà Nội (SHS)

11. Điều kiện tham dự đấu giá: Theo quy định tại Quy chế bán đấu giá cổ phần CTCP Xây lắp Bưu điện Miền Trung do SHS ban hành.

12. Địa điểm làm thủ tục đăng ký và nộp tiền đặt cọc: Trụ Sở chính và các chi nhánh CTCP Chứng khoán Sài Gòn - Hà Nội (SHS)

13. Thời gian làm thủ tục đăng ký và nộp tiền đặt cọc: **Từ 11/8/2025 đến hết 15 giờ 30 ngày 29/8/2025** (Sáng: 8 giờ 30 - 12 giờ; chiều: 13 giờ - 17 giờ 30 các ngày làm việc) tại "Địa điểm làm thủ tục đăng ký và nộp tiền đặt cọc".

14. Địa điểm, thời gian nộp phiếu tham dự đấu giá: Bỏ trực tiếp vào thùng phiếu chậm nhất **16 giờ ngày 5/9/2025** tại "Địa điểm làm thủ tục đăng ký và nộp tiền đặt cọc".

15. Địa điểm và thời gian tổ chức đấu giá:
- **Địa điểm:** CTCP Chứng khoán Sài Gòn - Hà Nội
  Số 41 Ngô Quyền, Phường Cửa Nam, TP. Hà Nội
- **Thời gian: 14 giờ 30 ngày 9/9/2025**

16. Thời gian thanh toán tiền mua cổ phần: **Từ ngày 10/9/2025 đến ngày 16/9/2025** tại "Địa điểm làm thủ tục đăng ký và nộp tiền đặt cọc".

Thông tin chi tiết về doanh nghiệp và cuộc bán đấu giá cổ phần tham khảo tại Địa điểm đăng ký và đặt cọc; các website: www.shs.com.vn; www.vnpt.com.vn.

THÔNG BÁO BÁN ĐẤU GIÁ CỔ PHẦN CTCP THIẾT KẾ VIỄN THÔNG TIN HỌC ĐÀ NẴNG DO TẬP ĐOÀN BƯU CHÍNH VIỄN THÔNG VIỆT NAM SỞ HỮU

1. Cổ phần bán đấu giá: **Cổ phần CTCP Thiết kế Viễn thông Tin học Đà Nẵng**

2. Địa chỉ Công ty: 40 Lê Lợi, phường Hải Châu, thành phố Đà Nẵng, Việt Nam

3. Điện thoại: 0236 374 5555
Fax: 0236 386 3669

4. Ngành nghề kinh doanh chính: Hoạt động kiến trúc và tư vấn kỹ thuật có liên quan. Mã ngành: 7110

5. Vốn điều lệ thực góp: **7.000.000.000 đồng**

6. Số lượng cổ phần bán đấu giá: 95.871 cổ phần, chiếm tỷ lệ 13,7% vốn điều lệ

7. Mệnh giá: **10.000 đồng/cổ phần** *(Mười nghìn đồng/cổ phần)*

8. Loại cổ phần: Cổ phần phổ thông

9. Giá khởi điểm: **194.045 đồng/cổ phần** *(Một trăm chín mươi bốn nghìn không trăm bốn mươi lăm đồng/cổ phần)*

10. Tổ chức tư vấn: CTCP Chứng khoán Sài Gòn - Hà Nội (SHS)

11. Điều kiện tham dự đấu giá: Theo quy định tại Quy chế bán đấu giá cổ phần CTCP Thiết kế Viễn thông Tin học Đà Nẵng do SHS ban hành.

12. Địa điểm làm thủ tục đăng ký và nộp tiền đặt cọc: Trụ Sở chính và các chi nhánh CTCP Chứng khoán Sài Gòn - Hà Nội (SHS)

13. Thời gian làm thủ tục đăng ký và nộp tiền đặt cọc: **Từ 11/8/2025 đến hết 15 giờ 30 ngày 29/8/2025** (Sáng: 8 giờ 30 - 12 giờ; chiều: 13 giờ - 17 giờ 30 các ngày làm việc) tại "Địa điểm làm thủ tục đăng ký và nộp tiền đặt cọc".

14. Địa điểm, thời gian nộp phiếu tham dự đấu giá: Bỏ trực tiếp vào thùng phiếu chậm nhất **16 giờ ngày 5/9/2025** tại "Địa điểm làm thủ tục đăng ký và nộp tiền đặt cọc".

15. Địa điểm và thời gian tổ chức đấu giá:
- **Địa điểm:** CTCP Chứng khoán Sài Gòn - Hà Nội
  Số 41 Ngô Quyền, Phường Cửa Nam, TP. Hà Nội
- **Thời gian: 16 giờ ngày 9/9/2025**

16. Thời gian thanh toán tiền mua cổ phần: **Từ ngày 10/9/2025 đến ngày 16/9/2025** tại "Địa điểm làm thủ tục đăng ký và nộp tiền đặt cọc".

Thông tin chi tiết về doanh nghiệp và cuộc bán đấu giá cổ phần tham khảo tại Địa điểm đăng ký và đặt cọc; các website: www.shs.com.vn; www.vnpt.com.vn.

Những ngày văn hóa Hàn Quốc rộn ràng tại Đà Nẵng

XUÂN SƠN

Những ngày đầu tháng 8, thành phố Đà Nẵng rộn ràng trong không khí Lễ hội Việt Nam - Hàn Quốc năm 2025 với nhiều hoạt động phong phú, đặc sắc. Lễ hội nhằm kỷ niệm 33 năm thiết lập quan hệ ngoại giao Việt Nam - Hàn Quốc (1992 - 2025) và thúc đẩy mối quan hệ hữu nghị, hợp tác giữa thành phố Đà Nẵng với các địa phương, đối tác Hàn Quốc.

2

1

3

4

5

6

7

1. Chương trình lớp học Taekwondo giới thiệu những nét đặc sắc của môn võ truyền thống Hàn Quốc với khán giả Đà Nẵng.
2. Những vũ điệu K-pop sôi động diễn ra xuyên suốt thời gian lễ hội.
3. Nghệ sĩ Hàn Quốc Lee Seon Jin trình diễn đàn Gayageum 25 dây trong khuôn khổ hoạt động giao lưu nghệ thuật ở phố cổ Hội An.
4. Thời điểm diễn ra lễ hội cũng là dịp thành phố Đà Nẵng chào đón vị khách Hàn Quốc thứ 1 triệu trong năm 2025.
5. Lễ hội mở ra những triển vọng trong quan hệ hợp tác giữa thành phố Đà Nẵng mới và chính quyền các địa phương, đối tác Hàn Quốc.
6. Lễ hội quảng bá những đặc sản đặc trưng của Đà Nẵng đến du khách trong và ngoài nước.
7. Người dân, du khách được trải nghiệm ẩm thực truyền thống của Việt Nam và Hàn Quốc tại lễ hội.

■ TỔNG BIÊN TẬP BÁO VÀ PHÁT THANH, TRUYỀN HÌNH ĐÀ NẴNG: ĐOÀN XUÂN HIẾU
■ Giấy phép xuất bản số: 77/GP-BTTTT do Bộ Thông tin và Truyền thông cấp ngày 28/3/2024. ■ Phát hành - Quảng cáo: 02363.840170
■ In tại Công ty In Báo Nhân Dân Đà Nẵng. Địa chỉ: 6 Trần Phú, phường Hải Châu, Đà Nẵng. ĐT: 02363.821010 ■ Giá: 4.600 đồng